Pełna tabela Loterii

ROK XIV. Nr. 142 (4818) — WILNO, środa 24 maja 1939 r. — Pismo nie jest datowane naprzód — Cena 15 gr

KURJER WILEŃSKI

Nowogródzki, Grodzieński, Suwalski, Poleski i Wołyński

Rząd dąży do zapewnienia ludności polskiej w Niemczech należnych praw

(Odpowiedź min. Becka na interpelacje)

WARSZAWA, (Pat). W odpowiedzi na interpelację posłów St. Ratajczyka i W. Koniecznego, złożoną na posiedzeniu Sejmu w dn. 8 marca w sprawie „zastosowania polityki wzajemności" w związku z szykanami wobec mniejszości polskiej w Niemczech, minister spraw zagranicznych p. Józef Beck przesłał następujące oświadczenie:

„Przytoczone w interpelacji fakty stosowania szykan wobec mniejszości polskiej w Niemczech podlegają badaniu i stanowią przedmiot należytego zainteresowania Rządu, który przywiązuje do nich właściwą wagę.

Dążeniem Rządu jest zapewnienie ludności polskiej w Niemczech należnych jej praw.

Sprawy te stanowią jeden z rozdziałów stosunków ogólnych Rzeczypospolitej z Rzeszą niemiecką, które znalazły wyczerpujące oświetlenie w deklaracji złożonej przeze mnie na posiedzeniu plenarnym Sejmu Rzeczypospolitej w dniu 5 maja".

W odpowiedzi na interwencję posła Dudzińskiego, złożoną na posiedzeniu Sejmu w dniu 22 marca w sprawie „ostatnich wypadków w Europie Środkowej", minister spraw zagranicznych p. Józef Beck zakomunikował, że „poruszone w interpelacji zagadnienia dotyczące całokształtu rozwijających się stosunków międzynarodowych stanowią przedmiot stałych i należytych zainteresowań Rządu, którego stanowisko znalazło miejsce w deklaracji złożonej przeze mnie na posiedzeniu plenarnym Sejmu Rzeczypospolitej w dniu 5-go maja r. b."

Anglia i Francja wierzą w renesans znaczenia Ligi Narodów

GENEWA. (PAT.) Na posiedzeniu Rady Ligi Narodów lord Halifax wygłosił oświadczenie, poświęcone ogólnemu położeniu międzynarodowemu. Rząd JKM uznał za wskazane przyjąć pewne zobowiązana, mające wyraźnie określone cele. Zmierzają one do stawienia oporu wszelkim rozwiązaniom, narzuconym siłą, ponieważ tego rodzaju postępowanie prowadzi do anarchii i zniszczenia cywilizacji. Zobowązania przyjęte zostały przez rząd W. Brytanii poza Ligą Narodów, ponieważ w danych okolicznościach było to konieczne, są one jednak zgodne z duchem paktu Ligi. Rozmowy, rozpoczęte przez rząd W. Brytanii, nie są jeszcze ukończone. O ile to nastąpi, rząd JKM skorzysta z nadarzającej się sposobności, aby ich wyniki zakomunikować Lidze Narodów.

Lord Halifax stwierdza następnie, że wypadki, o których wspomniał na początku swego oświadczenia odbiły się niewątpliwie na znaczeniu politycznym i działalności Ligi. Tym niemniej jednak rząd W. Brytanii stoi nadal na stanowisku konieczności utrzymania współpracy międzynarodowej, której wyrazem jest Liga Narodów. Lord Halifax wyraża nadzieję, że nadejdzie chwila, gdy wszystkie narody będą mogły współpracować pokojowo dla dobra ogólnego.

Następnie zabrał głos min. Bonnet. Liga Narodów nie zdołała, jak stwierdza, zapobiec pewnym wydarzeniom i musiała zająć stanowisko ostrożne i wyczekujące. Nie należy jednak z tego powodu wyrzec się zasad, na których oparty został pakt, który nas łączy.

Zatonęła amerykańska łódź podwodna z 66 osobową załogą

PORTSMOUTH (New Hampshire). (PAT.) W czasie ćwiczeń amerykańska łódź podwodna „Sqalis" zanurzyła się i w ciągu szeregu godzin nie ukazała się na powierzchni morza.

Zarządzone natychmiast poszukiwania doprowadziły do stwierdzenia położenia łodzi. Jak się okazuje, łódź leży na głębokości 70 mtr na dnie, w odległości 8 km na południo-wsch od wyspy Shelas. W łodzi znajduje się 2 ludzi załogi, 4 urzędników stoczni, przedstawiciel zarządu stoczni, która budowała łódź podwodną. W czasie akcji łódź podwodna „Sculpin" zdołała nawiązać łączność z łodzią „Sqalis", która zawiadomiła, że w czasie zanurzenia jeden z wentyli nie był zamknięty, wskutek czego woda zalała przedział załogi i kabinę maszynową.

Zatopiona łódź podwodna dawała znaki czerwonymi bombami dymowymi i wyrzuciła boję.

NEW YORK. (PAT.) Dowódcy mówią, że załoga łodzi podwodnej „Sqalis" będzie mogła przebywać pod wodą conajmniej 24 godziny — gdyż ma w butlach spore zapasy tlenu. Ponadto przez specjalne otwory marynarze zaopatrzeni w skafandry będą mogli wydostać się na powierzchnię, w tym wypadku gdy wszelkie inne środki zawiodą. Z Waszyngtonu odleciał samolot, którym leci konstruktor aparatów ratowniczych na łodzi podwodnej. Ponadto wysłano samolotem 12 najbardziej doświadczonych nurków. Na miejsce katastrofy śpieszy również krążownik.

Wojewoda Maruszewski przybył do Wilna

Wczoraj o godz. 22,30 przybył do Wilna wojewoda wileński Artur Maruszewski w towarzystwie wojewody poznańskiego Ludwika Bociańskiego.

Na dworcu pana wojewodę Maruszewskiego powitali naczelnicy wydziałów Urzędu Wojewódzkiego z wicewojewodą Rakowskim, starostowie grodzki i wileńsko-trocki, komendanci Policji Państwowej z inspektorem Jacyną, przedstawiciele wojska, miasta, dyrektor Kolei inż. Głazek, przedstawiciele organizacyj społecznych i kombatanckich.

Na peronie ustawiły się: kompania kolejowego przysposobienia wojskowego z orkiestrą oraz kompania Związku Rezerwistów.

Po przywitaniu się z przybyłymi na dworzec, wojewoda Maruszewski przeszedł przed frontem kompanii, witany marszem „Pierwszej Brygady".

Z dworca wojewoda Maruszewski odjechał do pałacu reprezentacyjnego

* * *

Poznań żegnał go z żalem, my witamy sercem otwartym. Szczery patriotyzm i przysłowiowo silne przywiązanie wilnian do Państwa Polskiego, którego tyle dowodów dały i dawne dzieje i najświeższe ma skłonność do wylania się w uczuciu sympatii, życzliwości i miłości do tego widomego reprezentanta Rzeczypospolitej, jakim jest wojewoda wileński. Mieszkańcom ziemi wileńskiej obce jest warcholstwo. Miejscowa ludność bowiem posiada wrodzone poczucia poszanowania prawa i lojalności. Jest łagodna i cierpliwa. Za zrozumienie i szacunek do jej uczuć i potrzeb, odpłaci zrozumieniem i szacunkiem, za serce — sercem.

Opinia, jako poprzedza w Wilnie przybycie Pana Wojewody Maruszewskiego, wiele zadań Mu ułatwi i uprości.

Polska w kraju i zagranicą

We własnych oczach jesteśmy zbyt często słabi i nieudolni. Co mowię, jesteśmy. To nie my, a ministrowie są neudolni w oczach ewentualnych kandydatów na ministrów. (W państwie demokratycznym każdy jest takim kandydatem). Oczywiście nie wszyscy, bo to zależy, kto na jakiego ministra kandyduje w sferze swych najskrytszych marzeń i pragnień.

Stąd czytamy w prasie takie zdania, jak:

To co widzimy u siebie potwierdza starą prawdę, że Polacy rządzić się nie umieją, POLITYKI ZAGRANICZNEJ prowadzić nie umieją, lecz bić się umieją, bić się potrafią, wojny się nie ulękną".

Oczywiście bić się umieją, bo w razie potrzeby, bić się będą wszyscy. Rządzić sę nie umieją, bo tego (na szczęście) wszyscy robić nie mogą.

To „my" widzimy u siebie. Cóż widzą tymczasem inni?

W niezwykle interesujących korespondencjach z Nowego Jorku p. Józefa Winiewicza redaktora naczelnego „Dziennika Poznańskiego" (p. Winiewicz udał się do stolicy U. S. A. z wycieczką na Wystawę Światową) czytamy:

Mowę min. Becka przyjęła opinia amerykańska z najwyższym uznaniem i podziwem. Hitler i niebezpieczeństwo niemieckie urosło w perspektywie dalekiej, oceanem od Europy oddzielonej drugiej półkuli, do rozmiarów jakiegoś apokaliptycznego smoka, którego żarłoczności nic się ostać nie jest w stanie. Nagle ziejącym ogniem paszczom przeciw stawił się opór niedocenianej dotąd — Polski, a słowa jej ministra spraw zagranicznych zabrzmiały zastanawiającą mocą. Polska nie odda Gdańska, agresja niemiecka zatrzymana u granic Polski, mowa min. Becka świetna pod względem formy i taktyki, Polska nie da odepchnąć się od morza — oto myśli przewodnie artykułów prasy amerykańskiej. Dzienniki amerykańskie sprawom Polski i zagadnieniu stosunków polsko-niemieckich poświęcają od tygodnia już nie tylko szpalty, ale całe strony. Analizuje się przy tym specjalnie siłę militarną Polski i dochodzi do wniosków, że Polska swym potencjałem wojennym może przeciwstawić się Niemcom w wojnie, którą tu uważają za nieuniknioną.

Mamy więc w całych Stanach Zjednoczonych propolską propagandę, jakiej żadnymi pieniędzmi nie dałoby się zapłacić. Wtrąćmy tu, że prasa amerykańska, aczkolwiek o charakterze przeważnie sensacyjnym i raczej tylko informacyjnym, jest jedną z najuczciwszych na świecie. Pisma ani dziennikarza amerykańskiego nie można przekupić. Przedsiębiorstwa prasowe reprezentują więc nie tylko wielomilionową wartość swych urządzeń technicznych i redakcyjnych, reprezentują nie tylko służbę informacyjną najwyższej klasy — redaktor „New Jork Times" pokazywał nam rekord pracy swej redakcji: numer pisma, które przyniosło wiadomość o śmierci Hindenbuga w dwadzieścia minut po jego zgonie — ale reprezentują równocześnie najwyższą uczciwość publicystyczną, przy czym starają się możliwie wiernie odtwarzać nastrój amerykańskich mas. Bite dwie pierwsze strony olbrzymiego „Daily News", poświęcone przez kilka dni, dzień po dniu tylko Polsce, są dowodem — mody na nasz kraj, mody w znaczeniu najlepszym.

Nie mamy ani swego Goebelsa, ani Adolfa, ani Ribbentropa, a efekty na zewnątrz są chyba nie do porównania z ich dorobkiem na tym polu. Nie mamy powodu niczego im zazdrościć w tej dziedzinie.

Przysłowia są mądrością narodów. Przysłowie mówi o źdźble w oku bliźniego i belce w oku własnym.

Polacy widać jednak mają jakąś skłonność wprost przeciwną od tej, którą opisuje przysłowie.

Źdźbło we własnej źrenicy urasta na belkę, belki w źrenicy bliźniego nie chcą dostrzec.

Piotr Lemiesz

Portret b. marszałka Sławka w Sejmie

Wniosku gen. Żeligowskiego Sejm nie załatwiał

WARSZAWA, (Pat). O godz. 10 rano odbyła się w kuluarach Sejmu uroczystość zawieszenia portretu b. marszałka Sejmu płk Walerego Sławka, pendzla artysty-malarza Stefana Norblina.

Portret przepasano krepą.

Następnie odbyło się plenarne posiedzenie Sejmu. W obradach wzięli udział członkowie rządu z p. premierem gen. Składkowskim na czele.

Otwierając obrady Izby marszałek Makowski oświadczył: Wysoka Izbo. W tych dniach został wykończony przez artystę-malarza Stefana Norblina zamówiony przeze mnie już dawniej portret ś. p. Walerego Sławka (Izba wstaje).

Portret ten prezydium Sejmu zawiesiło dzisiaj w galerii portretów, byłych marszałków Sejmu, spełniając w ten sposób akt uczczenia pamięci zmarłego marszałka (chwila milczenia).

Stwierdzam, że Sejm uczcił pamięć b. marszałka Sejmu ś. p. płk. Walerego Sławka przez powstanie i minutę milczenia.

Wobec tego uważam, że wniosek złożony w tej sprawie przez posła Żeligowskiego nie wymaga załatwienia.

Marszałek zawiadomił następnie o otrzymanych odpowiedziach na interpelacje posłów, po czym załatwiono szereg projektów ustaw.

W stosunku Gdańska do LN nie będzie zmian

GENEWA, (Pat). Agencja Reutera donosi: komitet gdański postanowił nie wprowadzać obecnie zmiany w stosunkach Gdańska do Ligi Narodów.

Postanowiono również domagać się by komisarz generalny Ligi Narodów Burckhardt powrócił do Genewy i złożył sprawozdanie o obecnej sytuacji.

Śmierć 65 osób w zatoce Biskajskiej

SANTANDER. (PAT.) W czasie burzy, jaka szalała wczoraj w zatoce Biskajskiej, zatonął w pobliżu portu w Santander duży kuter rybacki z całą załogą 4 ludzi. Zatonęła również wraz z 15 ludźmi łódź ratunkowa, która pośpieszyła na ratunek kutra.

Zatarg pracowniczy w St. Zjedn. trwa

NOWY JORK. (PAT). Z powodu rozbicia się rokowań o zawarcie nowej umowy pracy, organizacja robotnicza, na której czele stoi John Lewis zażądała od robotników przerwania pracy w siedmiu zakładach samochodowych w Detroit. Pracę porzuciło 24 tysięcy robotników. Towarzystwo Briggs Auto Company zamknęło wszystkie swoje zakłady.

Dochodzenia polskie w sprawie incydentu gdańskiego

WARSZAWA. (PAT.) W związku z napadem w Kalthof z dnia 20 na 21 bm. na samochód polskego inspektora tu ceł i wynikłym w następstwie tego wypadkiem, władze polskie zarządziły wszczęcie odpowiednich dochodzeń.

Królowa-matka angielska wyszła z katastrofy samochodowej bez szwanku

LONDYN, (Pat). Królowa Mary miała wypadek samochodowy. Samochód królowej-matki zderzył się na ulicy Londynu z innym wozem, jadącym z dużą szybkością.

Na skutek zderzenia samochód dworski przewrócił się, królowa jednak nie doznała, poza lekkim wstrząsem, żadnych obrażeń.

Błogosławieństwo Ojca św.



Ojciec Święty Pius XII w momencie udzielania błogosławieństwa apostolskiego, podczas uroczystości objęcia we władanie Papieża Bazyliki Lateraneńskiej w Rzymie.

Własna obsługa telefoniczna z Warszawy

Uchwały hallerczyków i depesza Paderewskiego

stwierdzają zjednoczenie całego narodu w obliczu sytuacji zewnętrznej

Ogłoszono wczoraj uchwały zjazdu hallerczyków w Bydgoszczy, które gen. Haller przedłożył Marszałkowi Rydzowi Śmigłemu na audiencji.

Pierwsza rezolucja dotyczy polityki zagranicznej. Zjazd wyraża w niej zadowolenie z tego, że losy Polski związane są z losami Francji, W. Brytanii i St. Zjedn. Jednocześnie wyraża ubolewanie, że w momencie, kiedy zbliża się walka o zasady prawa i sprawiedliwości na świecie naród włoski, z którym ongiś armia błękitna razem walczyła, obecnie znajdzie się po drugiej stronie.

W rezolucji poświęconej sprawom wewnętrznym zjazd wypowiada się za stabilizacją treuga Dei, wskazu[illegible] najlepszą drogą, wiodącą do tego celu jest zapomnienie sporów przeszłości i dopuszczenie do współpracy wszystkich patriotów bez różnicy stronnictw politycznych.

Ogłoszono także wczoraj depeszę Ignacego Paderewskiego nadesłaną z Ameryki na kongres do Bydgoszczy. Paderewski przypomina w depeszy walki w Champanii, gdzie hallerczycy walczyli obok Francuzów, Anglików i Amerykanów. Mówi dalej mistrz, że ci, którzy liczyli na wewnętrzne rozbieżności w Polsce, doznali srogiego zawodu. Nie zapominając o sprawach wewnętrznych, do których wrócimy, gdy odejdzie wróg, jesteśmy obecnie zjednoczeni wszyscy bez żadnych różnic.

Nieprzyjęta interpelacja w sprawie Wojciecha Korfantego

Wczoraj pos. ks. Lubelski zgłosił do laski marszałkowskiej interpelację o aresztowaniu Wojciecha Korfantego. Marsz. Makowski interpelacji do laski nie przyjął, motywując odmowę tym, że treść interpelacji jest sprzeczna z zasadą niezawisłości sędziowskiej.

Hitlerowcy gdańscy

przygotowują demonstracyjny pogrzeb zabitego rzeźnika

Z Gdańska donoszą, że hitlerowcy przygotowują demonstracyjny pogrzeb zabitego w Kałdowie (Kalthof) rzeźnika pruskiego Grübnera. Na pogrzeb wedle zapowiedzi, przybyć mają szturmowcy z Prus Wschodnich i z Trzeciej Rzeszy.

Porozumienie z Sowietami zawarte

PARYŻ. (PAT.) W godzinach wieczornych rozeszła się w paryskich kołach politycznych pogłoska, że zasadnicze porozumienie między Anglią, Francją i Sowietami uzyskano w Genewie.

Sowiety miały przychylić się do tezy francuskiej.

Ostateczna decyzja zapadnie na środowym posiedzeniu brytyjskiej Rady Ministrów. Ostateczne przygotowanie tekstów dyplomatycznych wymagać będzie jeszcze pewnego czasu.

Wedle doniesień korespondentów genewskich dzienników paryskich lord Halifax skłonny jest na przyznanie Sowietom gwarancji bezpieczeństwa na ich terytorium.

Samoloty niemieckie nad polskim terytorium

WOLSZTYN, (Pat). O godz. 17 ukazały się nad miejscowością Ogre. pow. wolsztyńskiego w odległości 3 km od granicy, a 7 km od Wolsztyna 4 samoloty niemieckie, z których jeden przymusowo lądował. Był to dwupłatowiec jednosilnikowy, pochodzenia czeskiego, pilotowany przez lotnika cywilnego, zamieszkałego we Frankfurcie nad Menem. Zbłądził on dokonując przelotu z miejscowości Sagan do Erfurtu. Towarzyszące mu trzy samoloty po kilkakrotnym okrążeniu miejsca przymusowego lądowania ich towarzysza — odleciały do Niemiec.

W śledztwie lotnik zeznał, że udawał się do Erfurtu w sprawach swego klubu, aby stamtąd przyprowadzić samolot, który miał służyć dla celów szybownictwa.

Kronika telegraficzna

— Na polach między Będzinem a Czeladzią koło Sosnowca wylądował przymusowo samolot, pilotowany przez rumunkę Izinę Burnaja, która leciała sama z Warszawy do Poznania. Samolot wskutek gęstej mgły i silnej burzy błądził przez dłuższy czas. Lądowanie odbyło się bez wypadku.

— Minister obrony Egiptu polecił rozpocząć w czerwcu budowę systemu forfytikacyj wzdłuż brzegów Alexandrii. Prace te podzielone będą na trzy etapy.

— Wodnosamolot amerykański „Yankee Clipper“ wystartował z lotniska Marignane w Marsylii do Southampton o godz 7 m. 50.

— Na mandżursko-sowieckiej granicy u zbiegu rzek Amuru i Ussuri doszło w ostatnich dniach do utarczek między patrolami japońskich i sowieckich oddziałów pogranicznych. Podczas patrolowania południowego brzegu rzeki Amuru zabity został japoński oficer straży pogranicznej.

— Cała Bruksela przybrana jest sztandarami oraz łukami triumfalnymi na przyjęcie królowej holenderskiej Wilhelminy, która przybyła w godzinach popołudniowych. Pobyt królowej potrwa trzy dni.

— Ubiegłej niedzieli zanotowano w Stanach Zjednoczonych osiem katastrof samolotowych w których zginęło ogółem 16 osób, 6 zaś odniosło rany.

— Jugosłowiański minister spraw zagranicznych Markovicz powrócił wczoraj rano do Białogrodu ze spotkania, jakie miał na Dunaju z rumuńskim ministrem spraw zagranicznych Gafencu. O spotkaniu tym nie wydano żadnego komunikatu.

Hr. Ciano wyjechał z Berlina

BERLIN. (PAT). Włoski minister spraw zagranicznych hr. Ciano opuścił Berlin o godz. 11 wraz ze swym otoczeniem. Z hotelu „Adlon“ na dworzec towarzyszył mu min. Von Ribbentrop.

Niemcy wygrały z Polską 3:2

We wtorek zakończył się na korcie centralnym Legii w Warszawie mecz tenisowy o puchar Davisa Polska — Niemcy. W ogólnej punktacji zwyciężyły Niemcy 3:2 i walczyć będą w następnej rundzie ze Szwecją.

S. P.

MARIA LASKOWICZÓWNA

Córka powstańca 1863 r., Zasłużona działaczka w czasach niewoli, Założycielka, organizatorka i długoletnia Kierowniczka Żeńskiej Szkoły Zawodowej w Iszczołnie, nagrodzona „Złotym Krzyżem Zasługi“ oraz orderem „Odrodzenia Polski“ zmarła 22 maja 1939 roku opatrzona śś. Sakramentami w wieku lat 74.

O czym zawiadamia pogrążona w głębokim smutku

Szkoła.

Wręczenie królowi Borysowi dyplomu doktora h. c. Uniwersytetu J. P.

SOFIA, (Pat). Wczorajszy dzień uroczystości uniwersyteckich w Sofii odbył się pod znakiem wręczenia królowi Borysowi dyplomu doktora honoris causa nauk przyrodniczych Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego w Warszawie i nauk medycznych Uniwersytetu Fryderyka Wilhelma w Berline.

O godz. 9,20 z hotelu „Bułgaria“ wyruszyła cała delegacja polska (7 uczonych z Warszawy i Krakowa) w towarzystwie rektora uniwersytetu sofijskiego prof. Stanisława do pałacu królewskiego.

O godz. 9.30 w sali audiencjonalnej, ukazał się król Borys III-ci, który zatrzymał się na kilka kroków przed delegacją polską.

Rektor Uniwersytetu Józefa Piłsudskiego, prof. Antonowicz, wygłosił przemówienie.

W odpowiedział powiedział król Borys, mówiąc m. in.:

„Jestem głęboko wzruszony zaszczytem okazanym mi przez Uniwersytet Warszawski, który nadał mi najwyższą swoją akademicką godność za moje skromne wiadomości i przyczynki w dziedzinie nauk przyrodniczych. Proszę panów o przyjęcie i przekazanie szanownemu waszemu Senatowi Akademickiemu mojej z głębi serca płynącej wdzięczności. W tym wyrazie uznania widzę nowy węzeł współpracy kulturalnej polsko-bułgarskiej, nowy dowód wzajemnej sympatii, szacunku i przyjaźni między dwoma bratnimi narodami“.

Następnie odbyło się wręczenie dyplomu królowi i przedstawienie polskich uczonych. Król zatrzymał delegację na półgodzinnej pogawędce, przy czym rozmawiał z każdym z jej członków.

Katastrofalny grad

zniszczył w powiecie limanowskim 60 proc. zasiewów

LIMANOWA, (PAT). Część powiatu limanowskiego, t. j. okolicę Jodłownika, Mstowa, Kostrzy, Rzeki, Lipia; Sadek; Wilkowic, Janowic i Pogórzan nawiedziła niebywałej siły burza gradowa. w czasie której nastąpiło oberwanie się chmury.

Gęsty grad wielkości orzecha włoskiego padał bez przerwy przeszło godzinę wyrządzając wielkie spustoszenie w plonach na przestrzeni 12 km, w niektórych miejscach szkody w plonach sięgają 90 proc., a przeciętnie na całym obszarze gradobicia szkody sięgają do 60 proc.

Skład personalny Rady Miejskiej Wilna

W numerze wczorajszym podaliśmy nazwiska większości kandydatów którzy zdobyli mandaty radnych w poszczególnych okręgach wyborczych Obecnie podajemy poniżej pełny skład personalny nowej Rady Miejskiej według ugrupowań. W nawiasach nazwiska zastępców.

Chrześcijański Blok Gospodarczego Rozwoju Wilna

Okr. 1 — Lemanowicz Władysław (Andrzej Ciesiun).

Okr. 2 — Franciszek Walicki i Stanisław Wiśniewski (Eugeniusz Rakowski i Maciej Kiełmuć).

Okr. 4 — Stanisław Bujwid (Michał Krukowski).

Okr. 5 — Edward Kulesza (Marian Staffa).

Okr. 6 — dr Jadwiga Suszyńska-Kwasowcowa, Antoni Symonowicz i Antoni Aleksandrowicz (Władysław Koneczny, Józef Bessaraba i Zofia Nowosielska).

Okr. 7 — Józef Słomski i Władysław Gaponik (Bronisław Śniechowski i Józef Bodziński).

Okr. 9 — Maksymilian Siuchta i Michał Radziun (Józef Milinkiewicz i Józef Juchniewicz).

Okr. 10 — Zygmunt Różański (Edmund Rodziewicz).

Okr. 11 — Stanisław Baturo (Edward Stubiedo).

Okr. 12 — Stanisław Kosaczewski i Leon Łyszczarczyk (inż. Michał Dudi i Antoni Gagis).

Okr. 15 — Józef Święcicki (Wanda Dobaczewska).

Okr. 16 — prof. Iwo Jaworski (Edmund Kowalski).

Okr. 17 — ks. dr Piotr Śledziewski (prof. Konrad Górski).

Blok Katolicko-Narodowy

Okr. 1 — Antoni Żukowski (Maria Rodoszańska Iwaszkiewiczowa).

Okr. 2 — Władysław Ostrowski i Edward Biszewski (Maria Gidlewska i Antoni Grygiel).

Okr. 3 — Paweł Bekiesz i Antoni Łaszkiewicz (Jadwiga Wierzbicka i Antoni Rodziewicz).

Okr. 4 — Tadeusz Kiersnowski i Otto Jasiński (Stanisław Jasiński i Adolf Korościk).

Okr. 5 — Aleksander Lachowicz (Januszewicz).

Okr. 6 — Justyn Cywiński (Michał Iwaszkiewicz).

Okr. 7 — Gustaw Malawko, Aleksander Lachowicz (Wacław Andruszkowicz i Wacław Gryszkiewicz).

Okr. 8 — Wojciech Gołębiowski (Czesław Tabortowski).

Okr. 9 — Bronisław Żebrowski i Kazimierz Błażejewicz (Jan Drewnik i Maksymilian Błażejewski).

Okr. 10 — Jan Tyszkiewicz (Antoni Bocianowski).

Okr. 11 — Walenty Zeken-Kompanowski (Wacław Odyniec).

Okr. 12 — prof. Wacław Komarnicki i Michał Świerzbiński (Wład. Kaczanowski i Wacław Wierzbicki).

Okr. 15 — dr Zygmunt Fedorowicz i Aleksander Wincz (dr Stanisław Kodź i Mieszysław Szpakowski)

Okr. 16 — Kazimierz Luboński i Karol Kisiel (Felicja Pożaryska i Kazimierz Mianowski).

Okr. 17 — Red. Aleksander Zwierzyński, mec. Witold Jankowski, prof. Zenon Orłowski i Mieczysław Żejmo (Lucja Remiszewska, Piotr Skutkiewicz, Józef Siwicki i Feliks Żebrowski).

P. P. S. i Demokraci

Okr. 1 — Józef Piwowar (Jan Grodzki).

Okr. 2 — Leon Radziwonowski (Witold Byliński).

Okr. 4 — Jan Sadowski (Stanisław Pszczołowski).

Okr. 5 — Kazimierz Trybuszewicz (Minkiewicz).

Okr. 6 — Kazimierz Petrusewicz (Bohdan Zawadzki).

Okr. 8 — Bronisław Owczynnik (Józef Martyna).

Okr. 9 — Franciszek Stążowski (Stanisław Zdyba).

Okr. 10 — Gustaw Cokół (Józef Tomaszewicz).

Okr. 11 — Stanisław Bartnicki (Adam Cieszkiel).

Blok Żydowski

Okr. 13 — Eliasz Rudnicki (Abr. Załkind).

Okr. 14 — dr Jakub Wygodzki, Abram Kawenoki, Izrael Stuczyński (M. Zameczek, M. Zajdsznur i E Kruk).

Okr. 17 — Abram Cymbler (Saul Trocki).

Bund

Okr. 3 — Morduch Joffe (M. Gołąb).

Okr. 7 — Hesel Rozenkranc (Zelik Straż).

Okr. 13 — Józef Tejtel, Abram Fajnzilber, Z. Nanes (H. Kantor, Izaak Nadel i Szłoma Gołub).

Okr. 14 — Józef Aronowicz, Miriam Rajnharc, Jakub Grosman i Chaim Wałt (Rebeka Epsztejn, Hirsz Sznajder, Eliasz Rozenberg i Dawid Ran).

Okr. 17 — Anna Rozental (Wołkowyski).

Poalej Sjon

Okr. 8 — Hirsz Żuk (Sz. Szybowski).

Okr. 12 — Beniamin Bursztejn (Izrael Trocki).

Okr. 13 — Mark Dworzecki (Aronowicz).

Narodowcy utracili 1 mandat na korzyść Żydów

W dokonanych prowizorycznie obliczeniach mandatów zaszedł błąd. W okręgu 8 jeden z mandatów zdobyła lista Poalej-Sjonu, a nie Bloku Katolicko Narodowego, jak to początkowo przypuszczano.

W ten sposób Blok Katolicko Narodowy zdobył ogółem 26 mandatów. Natomiast stan posiadania Żydów wzrósł z 17 do 18 mandatów.

Testament Atatürka

Zawarty w dniu 12-go maja r. b. pakt — porozumienia angielsko-tureckiego, nie jest czymś nowym w historii Turcji, gdyż dla Turcji utrzymanie przyjaznych stosunków z Anglią zawsze było i jest nakazem historii, a obecnie również wynika z testamentu Ataturka.

„Nowyj Czas“ z dnia 22 maja r. b. w artykule „Turcja nowoczesna i jej polityka“ pisze:

„Położenie polityczne musi przypominać Turkom, że największym ze wszystkiego jest niebezpieczeństwo nieporozumienia z Anglią. Wielkie imperium tureckie zeszłego stulecia istniałoby i do dzisiejszego dnia, jeżeliby polityka turecka w 183) i 1900 r. byłaby nie zdecydowała się na przeciwangielskie posunięcia. Co więcej, w ciągu XX stulecia Anglia kilkakrotnie ratowała Turcję (chorego człowieka nad Bosforem) przed podziałem, a w 1854/55 r. zdecydowała się nawet na wojnę krymską.

Tym doświadczeniem i kierował się Wielki Ataturk tak wtedy, gdy narażając swoją karierę, zdecydowanie wystąpił przeciwko orientacji niemieckiej (1911—1915), jak i wtedy gdy po upadku imperium tureckiego, odbudowywał małą rdzenną Turcję. Zdaje się, że na politycznym testamencie zmarłego w zeszłym roku, budowniczego Nowoczesnej Turcji — prezydenta Ataturka: „Na nieporozumieniu z Anglią jeszcze nikt nie wyszedł dobrze, tak samo jak na przyjaźni z Niemcami“, opierać będą politykę zagraniczną politycy tureccy.

Spółpraca z Anglią, a tym samym i z Francją dała już szereg korzyści gospodarczych, dla Turcji bardzo ważnych, jak i możliwości dość dużych rewindykacyj w świecie arabskim, zadatek już Turcja otrzymała, obsadzając za zgodą Anglii i Francji obszar Aleksandrety i temu 3 (trzy) lata suwerenność nad Dardenelami. Spółpraca z Anglią i Francją daje dla Turcji najważniejsze dla niej bezpieczeństwo, bezpieczeństwo przed Włochami, którzy nie porzucili swych pretensyj do północnozachodniej Anatolii“.

Prowokacja gdańska

podczas pobytu min. Ciano w Berlinie

PARYŻ (obsł. sp.) Prasa paryska w dalszym ciągu obszernie naświetla ostatnie wypadki w Gdańsku, wyrażając całkowitą solidarność opinii francuskiej z punktem widzenia Polski na wydarzenia Gdańskie.

Korespondent Berliński „Observer“ stwierdza, że prowokacyjny charakter wypadków gdańskich nie ulega najmniejszej wątpliwości. Dziennikarz podkreśla przy tym, jego zdaniem zastanawiającą okoliczność, że **prowokacja ta miała miejsce akurat podczas pobytu ministra Ciano w Berlinie.**

Zdaniem francuskich kół politycznych tajna konwencja, którą zawiera pakt włosko-niemiecki, precyzuje dokładnie dalsze przedsięwzięcia obu rządów na wszystkich odcinkach planowanej agresji.

Jak donosi agencja „Hawas“, na na początku czerwca przybywa do Gdańska szef szturmówek niemieckich generał Lutze, który obecny będzie, jak to opiewa niemiecki komunikat oficjalny, na święcie gdańskich oddziałów szturmowych. Jednocześnie, jak donoszą korespondenci Hawasa, w tym czasie przybędzie do Gdańska po nad 10 tysięcy szturmowców z Prus Wschodnich.

Korespondent „Obserwer“ uważa, że Niemcy chcieli sprowokować Polskę do bardziej stanowczego wystąpienia, stworzyć sugestie, że to Polska jest napastnikiem, zaś Niemcy tylko się bronią.

Schuschning przebywa nadal

w hotelu Kaizerhof

BERLIN (obsł. sp.). Niemieckie Biuro Informacyjne dementuje wiadomość „Reutera“ o przewiezieniu do więzienia w Kolonii ostatniego kanclerza niepodległej Austrii Schuschninga.

Niemiecka agencja stwierdza, że były kanclerz Austrii jest nadal więziony w hotelu, gdzie raz w tygodniu odwiedza go żona. Ponadto więźnia bada co tydzień jeden z najznakomitszych lekarzy Wiednia.

LONDYN (obsł. sp.) Gazety angielskie twierdzą jednak nadal, że Schuschning został pokryjomu przewieziony z Wiednia do Kolonii. Ponadto według informacyj angielskich stan jego zdrowia jest bardzo ciężki.

Prezydent Roosevelt odwiedzi Anglię

LONDYN (obsł. sp.) Dzisiejsze dzienniki londyńskie podają, że angielska para królewska, podczas swego pobytu w Stanach Zjednoczonych zaprosiła oficjalnie prezydenta U. S. A. Rooswelta do Anglii.

Przyjazdu Rooswelta do Europy spodziewać się należy wczesną jesienią.

Choroba Hitlera postępuje naprzód

PARYŻ (obsł, sp.) Dzienniki francuskie donoszą, że choroba Hitlera postępuje naprzód. W najbliższym czasie, jak donoszą korespondenci pism paryskich z Berlina Hitler, za radą lekarzy, uda się na dłuższy wypoczynek do Alp Bawarskich.

Wyniki wyborów do Rad Miejskich w Polsce

Lwów (obliczenie ostateczne). Na 72 radnych OZN uzyskał 24 mandaty Str. Narodowe 22, PPS 10 mandatów i Żydzi 16 mandatów.

Częstochowa: Str. Narodowe 16, OZN 10, Chrześcijańskie Zw. Zaw. 3 PPS 6, Żydzi 10.

Lublin: OZN 16, PPS 14, Str. Narodowe 7, Bund 9, Sjoniści 2.

Sosnowiec: PPS 25, OZN 14, Żydzi mieszczanie 7, Bund 2.

Radom: PPS 19, OZN (z Akcją Katolicką) 18, Str. Narodowe 1, Bund 7, inni Żydzi 3.

Dąbrowa Górnicza: PPS 24, OZN 6, Żydzi 2.

Czeladź: PPS 15, OZN i Str. Narodowe 9.

Zawiercie: OZN 14, Str. Narodowe 2, PPS 12, Żydzi 4.

Siedlce: OZN 6, Str. Narodowe 6, PPS 15, Poalej-Sjon 5.

Ostrowiec: PPS 14, wspólna lista polska 10.

Starachowice: lista polska (OZN i Str. Narodowe) 11, PPS 12, Żydzi 1

Skarżysko Kamienna: lista polska (OZN i Str. Nar.) 13 mandatów, PPS 10.

Przemyśl: OZN 15, Str. Narodowe 5, PPS 13, Sjoniści 7 (jeden z przykładów miasta przepołowionego).

Rzeszów: Str. Narodowe 9, OZN 9, PPS 3, Żydzi 11.

Zakopane: Str. Ludowe 7, OZN 5, Str. Narodowe 4, PPS 7, Żydzi 1.

Zamość: wspólna lista polska 10, PPS 8, Bund 5, Poalej-Sjon 1.

W Brześciu Kujawskim w pow włocławskim wybrano razem 16 radnych, z czego listy OZN i in. ugrupowań gospodarczych uzyskały 6 mandatów, PPS 9 mandatów i Żydzi 1 mandat.

W Cieszanowie, w pow. lubaczowskim wybrano 12 radnych, z czego OZN uzyskał 7 mandatów, Str. Narodowe 1 mandat sympatycy Str. Ludowego 1 mandat i Żydzi 3 mandaty.

W Miechowie, na 16 radnych OZN uzyskał 6 mandatów, Str. Narodowe 5 mandatów i Żydzi 5 mandatów

W Sochaczewie wybrano razem 24 radnych, z czego OZN uzyskał 6 mandatów, Str. Narodowe 2 mandaty, PPS 11 mandatów i Żydzi 5 mandatów.

W Ciechanowie wybrano razem 24 radn., z czego OZN i ugrupowania apolityczne otrzymały 9 mandatów, Str. Narodowe — 5 mandatów, PPS — 4 mandaty i Żydzi 6 mandatów.

W Kraśniku, w powiecie janowskim wybrano 24 radnych, z czego OZ N razem z ugrupowaniami apolitycznymi uzyskał 14 mandatów, tzw. dzicy 5 mandatów, Str. Narodowe — 1 mandat i Żydzi 4 mandaty.

W Równem, wybrano 40 radnych z czego OZN uzyskał 19 mandatów, bezpartyjni prorządowi — 4 mandaty, Żydzi 12 mandatów i Ukraińcy 3 mandaty.

W Kobryniu wybrano 24 radnych, z czego OZN i apolityczni uzyskali 11 mandatów, Żydzi — 8 mandatów i grupy regionalne 5 mandatów.

W Różanie, w powiecie kossowskim (woj. poleskie) wybrano 12 radnych, z czego OZN uzyskał 8 mandatów, Żydzi 4 mandaty.

W Kosowie Poleskim wybrano ogółem 12 radnych, z czego na OZN przypada 7 mandatów, na Żydów 3 i na apolitycznych 2 mandaty.

W Stolinie, ogółem wybrmo 16 radnych: OZN 8 mandatów, Grupy regionalne (tutejsi) 4 mandaty, Żydzi 4 mandaty.

W Dawidgródku, w powiecie stolińskim, ogółem wybrano 24 radnych: OZN 9 mandatów, Gruyy regionalne (tutejsi) 9 mandatów, Żydzi 6 mandatów.

W Kamieńcu Litewskim w powiecie Brzeskim wybrano ogółem 12 radnych, z czego na listy gospodarcze OZN i inne ugrupowania apolityczne przypada 6 mandatów, dzikich 1 mandat i na Żydów 5 mandatów.

W Wysokim Litewskim, w pow. brzeskim wybr. ogółem 12 radnych, z czego na OZN i apolityznych przypada 6 mandatów, apolitycznych 1 mandat i Żydów 5 mandatów.

We Włodzimierzu wybrano 32 radnych, z czego OZN uzyskał 13 mandatów, bezpartyjni 6 mandatów, Str Narodowe 2 mandaty, Ukraińcy 5 mandatów, Żydzi 5 mandatów i Rosjanie 1 mandat.

W Dubnie wybrano 24 radnych, z czego na OZN i apolitycznych przypada 10 mandatów, Stronnictwo Narodowe — 1 mandat, Żydzi — 9, Ukraińcy 3 i Rosjanie 1 mandat.

W Chojnicach wybrano 24 radnych, z czego OZN uzyskał 9 mandatów, Str. Narodowe 11 mandatów, Str. Pacy 3 mandaty i PPS 1 mandat.

W Rozwadowie, w powiecie tarnobrzeskim, wybrano ogółem 12 radtów i Żydzi 3 mandaty.

W Nowym Sączu wybrano 32 radnych, z czego OZN uzyskał 14 mandatów PPS 10 mandatów, Str. Ludowe 1, i Żydzi 7 mandatów.

W Krynicy wybrano ogółem 12 radnych, z czego apolityczni i OZN uzyskali 8 mandatów, PPS 1 mandat i Żydzi 3 mandaty.

W Drohobyczu wybrano ogółem 32 radnych, z czego kompromisowa lista polska uzyskała 14 mandatów, PPS 2 mandatów, Żydzi 11 mandatów i Ukraińcy 5 mandatów.

Najwięcej na wyborach skorzystali Żydzi. W poprzedniej radzie mieli 11 mandatów. Na sukces żydowski złożyło się rozbicie głosów polskich oraz małe zainteresowanie społeczeństwa polskiego, podczas gdy Żydzi głosowali gremialnie.

Skarszewy (woj. pomorskie): OZN 1 mandat, Str. Nar. 7, Str. Pracy 3, Niemcy 1.

Lipno (woj. pomorskie) razem 24 mandaty: Str. Narodowe 3, OZN 4, PPS 10, Bezpartyjni 3, Żydzi 4.

Tyczyn (woj. lwowskie): OZN 4, Str. Nar. 2, Str. Ludowe 1, Str. Pracy 1, Żydzi 4.

Hrubieszów: OZN 10 mandatów, Str. Nar. 9, Żydzi 5.

Dubienka: OZN 6 mandatów, Żydzi 3, bezpartyjni prorządowi 3.

Kowel: razem 32 mandaty: OZN 10, Bezpartyjni 4, PPS 5, Ukraińcy 6, Żydzi 9.

Chodecz: OZN 7, PPS 3, Żydzi 2.

Kowal: OZN 3, Str. Nar. 6, PPS 2, Żydzi 1.

Lubień: OZN 7, Str. Nar. 1, Demokraci 2, Żydzi 2.

Lubraniec: OZN 6, lista robotnicza 3, Żydzi 3 mandaty.

Przedecz: OZN 6 mandatów, Str. Nar. 2, PPS 1, Żydzi 1, Bezpartyjni 1.

Kościerzyna (Pomorze) — 16 mandatów: OZN 4, Str. Nar. 7, Str. Pracy 5.

Skurcz (Pomorze): OZN 3, Str. Nar. 4, Str. Pracy 5.

W Radoszkowicach, pow. mołodeckim wybrano ogółem 12 radnych, z czego OZN i apolityczni wzięły 8 mandatów i Żydzi 4 mandaty.

W Wilejce wybrano 16 radnych, z czego na listygospodarcze i zawodowe apolityczne przypada 8 mandatów i na Żydów 3 mandaty oraz na grupy regionalne 5 mandatów.

Mołodeczno (woj. wileńskie): OZN 8, Str. Ludowe 1, „tutejsi“ 7.

Raków: OZN 6, „tutejsi“ 2, Żydzi 5, bezpartyjni 1.

Święciany: OZN 11 mandatów, Litwini 1, Żydzi 4.

Nowe Święciany: OZN 10, Żydzi 2.

W Nowo-Wilejce, w powiecie wileńsko - trockim, ogółem wybrano 16 radnych: OZN 9 mandatów, Str. Nar. 5 mandatów, PPS 2 mandaty

W Trokach, ogółem wybrano 12 radnych: OZN 8 mandatów, Bezpartyjni prorządowi 3 mandaty, Bezpartyjni obojętni 1 mandat.

Przeszłość historyczna wolnego miasta Gdańska



Ratusz gdański przy ul. Długiej. Na pierwszym planie wieża ratusza ze statuą króla Zygmunta Augusta.



Drzwi wejściowe do t. zw. Sieni Gdańskiej w Dworze Artusa, z rzeźbą orła polskiego, usuniętego w r. ub. przez czynniki gdańskie.

Nożycami przez prasę

NAPAD W GDAŃSKU.

Napad na polski urząd celny omawiany jest przez całą prasę polską. Ton artykułów jest stanowczy. Najlepiej formułuje pogląd Polski, na sprawę wydarzeń gdańskich „Polska Zachodnia“.

Umiar i spokój rządu polskiego wobec ostatniego pasma prowokacyj gdańskich wynika z zasadniczego stanowiska w sprawie Wolnego Miasta, bynajmniej zaś z obawy przed komplikacjami. Rząd polski stwierdził wielokrotnie, że w interesie pokoju gotów jest zadowolić się na terenie Wolnego Miasta uprawnieniami, które wynikają z istniejących traktatów i umów. Żadnego jednak z tych uprawnień uszczuplić nie pozwoli. Każdy zamach na te uprawnienia skończy się dalekoidącymi, dla każdego jasnymi konsekwencjami.

Drugą sprawą, którą Polska musi mieć na uwadze w obronie swoich interesów na terenie Gdańska — to sprawa swobody ludności polskiej i polskich urzędników. Gdańscy hitlerowcy powinni sobie zdać sprawę, że skala środków, jakimi dysponuje tu Rzeczypospolita dla zapewnienia sobie respektu jest wielka. I jeżeli bojówkarze hitlerowscy posunęli się ostatnio do demolowania domu celników polskich, to powinni sobie uświadomić, że każdy taki dom stać się może fortecą, zdolną od odparcia wszelkich napaści.

Niemcy chciałyby zrzucić na Polskę odpowiedzialność za zatarg gdański. Nie trzeba więc dodawać, że w tej sprawie obowiązuje przede wszystkim zimna krew.

ANGIELSKO-SOWIECKIE POROZUMIENIĘ

Uwaga prasy światowej zwłaszcza francuskiej, skupia się na problemacie angielsko sowieckiego porozumienia. Dnia 25 maja zabierze w tej sprawie głos Mołotow. Express Poranny“ zamieszcza na temat rokowań uwagi następujące.

Na próżno posłowie opozycyjni usiłują wyciągnąć od premiera Chamberlaina szczegóły rokowań anglo-sowieckich.

Szef rządu brytyjskiego milczy, albo w najlepszym wypadku odpowiada półsłówkami, które niczego nie tłumaczą i niczego nie wyjaśniają.

Gęsta zasłona dymna przesłania rozmowy komisarza Mołotowa z ambasadorem Wielkiej Brytanii w Moskwie. O szczegółach i kulisach tych nocy kremlinskich dowiemy się zapewne najwcześniej za lat 10

Gdzie tkwi główna przeszkoda, opóźniająca zbliżenie angielsko-sowieckie, kiedy przecież po traktacie ankarskim, otwierającym Anglii Morze Czarne wszystko zdawało się już jasne, bliskie i proste.

Między Londynem a Moskwą istnieje rozbieżność co do samej formy, w jaką ubrane ma być przymierze anglo-sowieckie. O ile bowiem Mołotow dąży do ścisłego sojuszu „pierwszej klasy z wszystkimi szykanami“, o tyle Chamberlain za pośrednictwem lorda Halifaxa i ambasadora Seeds'a forsuje formę bardziej luźną, np. wymianę deklaracji, odżegnując się uporczywie od sztywnych zobowiązań. W tym duchu utrzymany był pierwszy i drugi projekt londyński

ZŁE WARUNKI DO WALKI Z BEZROBOCIEM

„Goniec Warszawski“ wskazuje na przyczyny utrudniające walkę z bezrobociem.

Polska ma złe warunki walki z bezrobociem, zwłaszcza z bezrobociem starszych robotników dlatego właśnie, że robotnicy ci są w większości robotnikami nie kwalifikowanymi.

U nas kwalifikowani i przyuczeni mają razem około 30 proc., a niekwalifikowani około 70 proc.

Wielka czeka nas praca, aby tym 70 proc. robotnikom, zwłaszcza młodym, rozpoczynającym pracę, dać znajomość ich zawodu. Potrzeba nam na gwałt nowych szkół zawodowych dokształcających i kursów również.

Organizacje społeczne i zawodowe powinny o tym pomyśleć, chociażby, kosztem paru zbędnych uroczystości rocznie. I.

Stany Zjednoczone świata

Amerykańska wizja zapory przeciw zakusom dyktatorów

150 lat temu, na terenie Ameryki Północnej, wkrótce po zakończeniu walki o niepodległość, istniało 13 niezależnych państw. Były to poszczególne stany, różniące się pomiędzy sobą językiem, zwyczajami, prawodawstwem i odgrodzone barierą celną; każdy stan posiadał prawo bicia monety, kontrolowania wwozu i wywozu, stosowania lokalnych ustaw. A więc np. pieniądz stanu Delaware, Connecticut i Virginia był uważany za solidny, podczas gdy pieniądz w innych stanach był zdeprecjonowany i mniej wartościowy; New Jork odgrodził się granicą celną od stanu Vermont i nawet posiadał tam straż celną, nie pozwalał na przywóz drewna z sąsiedniego Connecticut lub masła z drugiej strony rzeki Hudson, bo to już był stan New Jersey; stan Pensylvania bronił się przed groźbą emigracji z innych stanów. Dopiero po upływie szeregu lat zaczęto w Ameryce Północnej zastanawiać się nad możliwością porozumienia się, rezultatem czego było utworzenie w 1789 roku Unii amerykańskiej, która stała się zaczątkiem obecnych Stanów Zjednoczonych Ameryki Północnej.

Obecnie, po różnych projektach stworzenia Pan-Europy, powstał w umyśle pewnego „wizjonera“ amerykańskiego pomysł stworzenia Unii Światowej, obejmującej wszystkie demokracje w celu utworzenia zapory przeciw zakusom dyktatorów.

Autorem projektu jest Clarence K. Streit, który przez 19 lat był korespondentem w Europie New-Jorskiego Times'a. Cały swój plan Streit wyłożył na 400 stronicach swej książki pod tytułem „Union now“ (A teraz unia). Książka rozeszła się w siedmiu wydaniach w przeciągu jednego miesiąca, została natychmiast przełożona na francuski. Jak wyobraża sobie autor urzeczywistnienie swej „wizji“?

Założenie p. Streita jest proste: twierdzi on, iż obecne demokracje powinny połączyć się w jedną unię podobną do unii amerykańskiej. Każdy obywatel poszczególnego kraju zostaje obywatelem nowej unii, tak samo jak ma to miejsce w 48 stanach amerykańskich. W ten sposób powstałoby nowe olbrzymie państwo, na które złożyłoby się — 280.000.000 obywateli, różniących się pomiędzy sobą pochodzeniem, zwyczajami i językiem, ale posiadających wspólny rząd, senat, izbę, prawodawstwo i system gospodarczy. Państwo to posiadałoby wspólną politykę zagraniczną, zachowując natomiast dużą rozpiętość w ramach prawodawstwa. — Oczywiście, każdy kraj uczestniczący w tej unii, posiadałby własną autonomię w najszerszych granicach.

Kto wszedłby do unii? Autor chciałby widzieć wśród „członków założycieli“ państwa, które nie żywią wobec siebie wrogich uczuć. A więc Stany Zjednoczone Am. Półn. Kanada, Australia, Nowa Zelandia, Unia Poł. Afrykańska i większość demokratycznych państw Europy.

Do izby prawodawczej powołanych byłoby 540 przedstawicieli, licząc, że jeden poseł wypadnie na pół miliona ludności. W ten sposób izba składałaby się z 540 posłów. Do senatu po 2 senatorów na każde 25 milionów ludności. Dzięki takiemu podziałowi mandatów żaden kraj nie miałby większości, nawet Stany Zjednoczone, które dopiero w połączeniu z Anglią mogą pozyskać większość. Unia posiadałaby wspólny system komunikacji, wspólną pocztę, wspólny pieniądz i żadnych granic celnych pomiędzy członkami unii. Kolonie zostaną włączone w jedno, jakgdyby przedsiębiorstwo i eksploatowane wspólnie. Nie znaczy to wcale, że prawo własności prywatnych w koloniach zostanie przez to zniesione.

Z punktu widzenia gospodarczego unia posiadać będzie niespotykane dotąd możliwości, członkowie jej bowiem w obecnej chwili zajmują następujące miejsce w światowej produkcji: niklu — 96 proc., gumy — 93 proc., rudy żelaznej — 73 proc. złota — 72 proc., cyny — 72 proc., nafty (ropy) — 66 proc., węgla kamiennego — 65 proc. bawełny — 65 proc.

Przez zniesienie barier celnych eksploatacja tych bogactw naturalnych podniesie się znacznie, gdyż to, co było dotąd ograniczonym ustawami handlem zagranicznym, stanie się handlem wewnętrznym, korzystającym z całego szeregu przywilejów i udogodnień. W rezultacie podniesienie się znacznie standard of living milionów nowych konsumentów, dzięki zniżce cen, wywołanej masową produkcją. Nastąpi to, co ma miejsce od szeregu lat w Stanach Zjednoczonych.

Unia posiadałaby wspólną armię lądową, lotnictwo i marynarkę. Co za olbrzymie oszczędności można będzie osiągnąć już jedynie w samej dziedzinie zbrojeń. A mimo to unia posiadać będzie siły zbrojne, przeciw którym nie odważy się wystąpić żadne państwo totalitarne, żadna z obecnych dyktatur. Świat nareszcie będzie mógł odetchnąć swobodnie i nie obawiać się wojny.

Koncepcja Streit'a jest ciekawa z tego głównie ze względu, iż stanowi dowód, jak bardzo intensywnie interesuje się kwestią podziału obecnego Europy na dwa obozy opinia amerykańska. Powodzenie książki Streit'a świadczy o tym, niezależnie od wartości samej koncepcji, która obraca się w ramach teorii.

Przed Wielkim Zjazdem Śpiewactwa Ziem Północno - Wschodnich

Miarą kultury narodów jest rozwój i poziom ich sztuki.

Najbardziej dostępną dla szerokich mas każdego narodu jest sztuka muzyki i śpiewu. To też muzyka i śpiew najłatwiej a zarazem najgłębiej są pojmowane i uprawiane zarówno przez ludzi stojących na najwyższym jak i najniższym stopniu intelektualnym.

Szczególnie śpiew jest nierozłącznym towarzyszem każdego człowieka od kolebki aż do mogiły. Śpiewem matka umila swojemu dziecięciu pierwsze przebłyski świadomości jego istnienia, nucąc mu piosenki do snu. Śpiewem młodzież rozwesela swoje w trudzie spędzone dni. Śpiew zagrzewa żołnierza do boju. Śpiew ułatwia ciężką pracę fizyczną w polu i fabryce. Śpiewem żegnamy człowieka odchodzącego do grobu. Na skrzydłach pieśni wznosimy gorące modły do Boga. Śpiewa nie tylko człowiek, śpiewa cała przyroda, całe dzieło Boże. Śpiew i muzyka są najskuteczniejszą i najprostszą, ponadgrupową i ponad stanową platformą, łączącą naród, uszlachetniającą uczucia zbiorowe oraz podnoszącą moralność publiczną.

Każda sztuka, a więc śpiew i muzyka są tym piękniejsze, tym doskonalsze, o ile są zorganizowane i uprawiane metodycznie tj. celowo. To też takie narody, gdy wspomnimy naszych tylko sąsiadów, jak Łotwa, Estonia, Niemcy, a z dalszych Bułgaria, Jugosławia, Włochy, Węgry i Szwecja, potrafiły nadać swemu śpiewactwu kierunek, który śpiew chóralny postawił na najwyższym szczeblu artyzmu. Stać się to tylko mogło przez silną i celową organizację kół śpiew.

W Polsce od chwili odzyskania niepodległości, chóry w województwach centralnych i zachodnich są zorganizowane w związki śpiewacze, scentralizowane w Zjednoczeniu z Radą Naczelną w Warszawie, nadającą ogólny kierunek śpiewactwu polskiemu.

To też zawdzięczając takiej organizacji, chóry te pod względem artystycznym w niczym nie ustępują chórom zagranicznym, o których wyżej wspomniano. Jedynie ziemie wschodnie pozostawiały pod względem organizacyjnym wiele do życzenia. Zawdzięczając temu, praca chórów na naszych ziemiach nie daje pożądanych efektów i nie spełnia całkowicie swego zadania. Poza tym dzieje się przez to poszczególnym chórom krzywda, bowiem wiele z tych chórów niejednokrotnie dysponuje świetnym materiałem zespołowym, którego dorobek artystyczny marnuje się nieznany szerszemu ogółowi.

Jeżeli zatym śpiew chóralny jako czynnik wychowawczy uznany jest w Polsce centralnej za potrzebny, to na szerokich kresach wschodnich, narażonych jeszcze na wpływ obcej kultury, i ograniczonych z natury rzeczy w rozrywkach kulturalnych, uważany musi być za konieczny.

Ażeby odrobić wieloletnie zaniedbania w tej dziedzinie, Wileński Związek Towarzystw Śpiewaczych i Muzycznych postanowił zwrócić się z gorącym apelem do wszystkich istniejących chórów na terenie województwa wileńskiego, nowogródzkiego i białostockiego, zachęcając ich do zorganizowania się na wzór województw centralnych i zachodnich.

W celu pobudzenia i rozwoju ruchu śpiewaczego na kresach wschodnich, Wileński Związek w dniach 28 i 29 maja 1939 r. organizuje w Wilnie zjazd śpiewaczy chórów z ziem wschodnich z udziałem chórów z centralnej i zachodniej Polski, na którym wszystkie bez wyjątku chóry polskie, istniejące na terenie kresów wschodnich będą mogły zaprodukować swój dorobek artystyczny

Pół żartem, pół serio

U artystów

Pewien dyrektor teatru prowincjonalnego zjawia się w Warszawie. W wytwornej kawiarni gawędzi on wraz z czterema wybitnymi aktorami stolicy. Nagle od sąsiedniego stolika wstaje młody człowiek, nieco zaprószony „czystą z kropelką“ i podchodzi do dyrektora teatru.

— Mistrzu — zwraca się ów nieznajomy — chciałbym panu uścisnąć dłoń — niech mistrz zrobi mi ten zaszczyt...

Pan dyrektor nieco wzruszony, a przytem mocno zdziwiony, wstaje od stołu, ponsowiejąc jak piwonia.

— Mistrzu, stokrotne gratulacje — cała Polska mówi o tobie — jesteś arcymistrzem — nigdy ci tego nie zapomnimy...

— Cieszę się bardzo za tyle miłych pochwał — odpowiada dyrektor, ale gdzie mnie pan ostatnio widział?

— Jakto gdzie mistrzu? — Jak można zadawać tak skromne pytania. Przecież to był wyczyn mistrzowski. Cała Polska podziwiała pana, cała prasa pisała o panu.

Dyrektor jest mocno wzruszony choćby dlatego, że siedzący tuż obok aktorzy słyszą tyle pochlebnych słów. Nadmienić wypada, że ów dyrektor był prawie nieznany w stolicy.

— Mistrzu — ciągnie dalej młody człowiek — gdyby mistrz zechciał jeszcze skreślić swój autograf, byłbym wdzięczny do grobowej deski.

— Ależ owszem, proszę bardzo...

Młody człowiek ściska dyrektorowi dłoń dziękuje i z radością patrzy na autograf. Nagle widać, jak blednie.

— Jakto, więc pan nie jest tym słynnym Kusocińskim?!...

Ja biorę na siebie

W kierunku na Hradczyn jedzie tramwajem dwóch roześmianych Niemców w pełnej gali. Na pomoście wozu stoją robotnicy czescy, którzy z pogardą patrzą na tych, którzy nieproszeni tu przybyli. Wreszcie jeden z nich odzywa się:

— Dałbym im w papę — tylko boję się, żebym nie rozbił szyby.

Wtem stojący obok Żyd czeski odzywa się:

— Bij pan, ja szybę biorę na siebie...

Stosunki towarzyskie

W Paryżu rok rocznie odbywają się sprzedaże książek organizowane przez Związek pisarzy kombatantów. Dzieła, opatrzone autografami autorów, osiągają wyższą cenę, pozwalają zebrać nieco grosza na cele dobroczynne i stanowią w każdym razie propagandę książki. Rozsyła się na ten kiermasz książkowy około 30 tysięcy zaproszeń po całej Francji.

Otóż przed paru laty baronowa Rothschild, która użyczała dawniej swego pałacu na te wenty (obecnie odbywają się w Trocadero), otrzymała od pewnego działacza z prowincji list następującej treści.

Pani baronowo, łaskawe zaproszenie pani otrzymałem ale niestety nie będę mógł z niego skorzystać. Proszę natomiast, o ile pani przyjedzie do naszego miasta, o nie pominięcie naszych skromnych progów“.

W ten sposób zawiera się stosunki towarzyskie na szeroką skalę.

Rozmówki paryskie

Uliczny sprzedawca spinek i sznurowadeł zwierza się swemu koledze, który sprzedaje pastę do zębów:

— Wiesz, ja należę do ludzi w rodzaju Herriota!...

— ? —

— Tak, ja też nie ubiegam się o stanowisko prezydenta Republiki.

A jednak jest zakłamanie

Wiem z góry, że nie wyczerpię t. zw. tematu, przerasta bowiem on ramy jednego odcinka. W felietonie zamierzam dotknąć zaledwie paru spraw — i to tylko na marginesie.

W Wilnie odbył się kurs instruktorów radiowych. O znaczeniu i roli tego kursu już miałem sposobność pisać. Przypadły mi do przekonania słowa przedstawiciela Polskiego Radia z Warszawy, p. Delinikajtisa — Zwrócił się on mianowicie z apelem do uczestników kursu, by nie ukrywali pod korcem maku złych rzeczy. — Nie podoba się wam coś w działalności radia, krytykujcie, piszcie — tak powiedział.

Ja napiszę. Stanowisko p. Delinikajtisa wydaje mi się bardzo słuszne i rzeczowe. Dlatego też, zamieszczając artykuł o kursie, dałem tytuł „Bez zakłamania“, jako wyraz pewnej tendencji niektórych „czynników radiowych“.

Tendencja jednak tendencją, a codzienna rzeczywistość codzienną rzeczywistością. Jest wiele spraw, które nam — jak to powiedział p. Delinikajtis — „niepodobają się“.

Oto pierwsza z brzegu. W oficjalnych i pół oficjalnych komunikatach radio sugeruje rozmaite — przeważnie wygodne dla siebie — poglądy. Z tymi poglądami nie zawsze można się zgodzić. O tak ważnym „zagadnieniu prowincji“ czytamy:

„Badania Biura Studiów Polskiego Radia wykazują przy każdej sposobności, że t. zw. „prowincja“ znacznie żywiej reaguje na wszelkie problemy poruszane przez radio i znacznie głębiej je przeżywa niż ośrodki wielkomiejskie. Fakt ten jest zupełnie zrozumiały i nie wymaga żadnych specjalnych objaśnień. Można jednak odwrócić zagadnienie i zastanowić się nad tym, jak radio wpływa na przeobrażanie się pewnych stosunków na prowincji i jak zmienia pewien ustalony przed laty porządek rzeczy.

Wydaje się bowiem, że pod wpływem działania radia jesteśmy świadkami procesu, któremu na imię zanikanie prowincji. Do bezpowrotnej przeszłości należą już owe pamiętne typy żywcem wyjęte z komedii Bałuckiego, czy popularnych anegdot, owe „prowincjonalne okazy“ nie orientujące się w niczym, dziwiące się wszystkiemu, któremu każdy człowiek wielkiego miasta imponował niesłychaną dozą wiadomości i erudycji“.

Na zawsze została zasypana przepaść, jaka dzieliła poziom umysłowy wielkomiejskiego „światowca“ od prowincjonalnego „zaściankowego“ mieszkańca.

...O ile np. we Francji czy w Niemczech miasta prowincjonalne były najżywszymi centrami życia uniwersyteckiego czy kulturalnego, źródłem samorodnych ruchów artystycznych i naukowych — u nas wadliwa konstrukcja stwarzała tę właśnie dysproporcję, która marnowała szereg możliwości nie wyzwalając ich w odpowiednim kierunku. To też niezliczona ilość symbolicznych „Janków muzykantów“ marnowała się niezauważona, szereg talentów pozostawało nie odkrytych, cierpiał na tym ogólny poziom życia umysłowego w Polsce“.

Że t. zw. „prowincja“ znacznie żywiej reaguje na wszelkie problemy, poruszane przez radio — dla autora komunikatu fakt ten jest zrozumiały i nie wymaga komentarzy. A właśnie komentarze byłyby bardzo interesujące. I gdyby autor komentował, może nie doszedłby do stwierdzenia, iż jesteśmy świadkami procesu, któremu na imię zanikanie prowincji. Bo jeśli istotnie nastąpiło „zasypanie przepaści“, zrównanie — to na czymże polega inność, żywość w reagowaniu przez prowincję. Skoro prowincja = wielkomiejskości, a światowiec prowincjonałowi — to jakże inaczej mogą reagować? Coś tu nie sztymuje.

Myślę, że autor komunikatu trochę się zakłamał. „Przepaść“ wcale nie została jeszcze zasypana i w sensie niszczenia barwności, w sensie likwidowania charakterystycznych prowincjonalnych typów — tej przepaści nawet i zasypywać nie trzeba.

I z centrami życia uniwersyteckiego pomyłka. Niech autor nie stara się windować roli Warszawy i nam nią imponować, bo nie zaimponuje. Na nic przykład Francji i Niemiec. W naszej własnej polskiej historii łatwo znaleźć jak to ze „źródłami samorodnych ruchów artystycznych i naukowych“ bywało, to znaczy gdzie te źródła były. Pod tym względem Wilno specjalnie wstydzić się nie potrzebuje.

A teraz problem „Janków muzykantów“ ich odkrywania. Ogromna przesada. Powołam się na konkretny wypadek. Jeden z wileńskich felietonistów złożył tekst zamówionego przez radio felietonu. Ponieważ później „pogadanka“ ta została ogłoszona drukiem — mogłem się przekonać, że istotnie była dobra (w porównaniu z tym, co niekiedy w radiu „idzie“ — nawet bardzo dobra). Ale. Warszawie się nie spodobała, Warszawa „nie puściła“, nie puściły „jakieś tam warszawskie czynniki“ — jak wyraził się ten sam felietonista.

Cóż radio jest zajęte „odkrywaniem Janków — muzykantów“. Dosyć szeroko znanego felietonisty nie potrzebuje „odkrywać“, więc go lekceważy... Takie „coś“ może zdarzyć się każdemu „piszącemu zawodowo“. Nie wielkie zmartwienie.

Tylko po co wtłaczać do głowy o „zrównaniu prowincji“ z Warszawą itd. Czy nie tkwi w tym ukryte zakłamanie?

Warszawa ma Trojanowskiego (kto by z nim mógł się równać!). Każdy jego występ napawa słuchacza grozą. Trojanowski trudni się transmisjami z meczów i innych zawodów sportowych. Otóż transmisje te budzą zasadnicze zastrzeżenie. Robione są zwykle na jedno kopyto i ciągle z nieprawdopodobnym wrzaskiem i hałasem. Krzyczą i wrzeszczą nie zawodnicy (z pewnością ukarano by ich za nieodpowiednie zachowanie się), ale reporter, ale Trojanowski wespół z mniej wybrednymi widzami.

XX-lecie wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie

Uroczystość wskrzeszenia Uniwersytetu Stefana Batorego w Wilnie urządzana pod protektoratem J. M. Ks. Rektora Leonardi Prof. Dr. Al. Wóycickiego przez Stow. Akademickie „Collegium da Vinci“, odbędzie się w dniu 3 czerwca o godz. 20,30 na Dziedzińcu Piotra Skargi.

W uroczystym wieczorze łaskawy udział biorą p. Janina Kulczycka, chór mieszany „Echo“ pod dyrekcją por. Aleksandra Rutki i artyści teatru miejskiego na Pohulance.

Program części I.

1) a. „Hejnał“ (z okien), b.. Ostrowski: „Rapsod o ziemi wileńskiej“ wygłosi mgr. Janczewski, c. Rund: Uwertura „Legiony“ wykona orkiestra.

2) Przemówienie J. M. Ks. Rektora Prof. Dr. Aleksandra Wóycickiego.

3) Chopin: „Polonez A-dur“ wykona chór mieszany z tow. orkiestry.

4) Aiblinger „Jubilate Deo“ wykona chór męski.

5) Moniuszko: Aria z opery „Halka“ wykona Janina Kulczycka z towarzyszeniem orkiestry.

6) Beethoven: „Egmont“ wykona orkiestra.

Program części II.

1) Gabrielli: „Sonata Pian e forte“ wykona orkiestra.

2) Dietrych: „O victima-cavitatis“ wykona chór mieszany.

3) Wyspiański: „Veni Creator“ wykonają artyści teatru, chór męski i orkiestra.

4) Lachman: „Do Melpomeny“ wykona chór męski z orkiestrą.

5) Wagner: „Polonia“ wykoną orkiestra.

6) Bach-Gounod: „Ave Maria“ wykona Janina Kulczycka z tow. ork.

Udezwa Polskiego Czerwonego Krzyża do obywatelek polskich

Najnowsze badania lekarskie stwierdziły, że t. zw. transfuzja czyli przelewanie krwi jest częstokroć jedynym środkiem, który może uratować życie chorym, a przede wszystkim ciężko rannym i skrwawionym.

Pobieranie krwi od t. zw. krwiodawców t. j. osób, które swą krew ofiarowują chorym i rannym, jest zapobiegiem zupełnie nieszkodliwym. Każdy jednak krwiodawca musi być wpierw zbadany przez lekarzy czy jest zdrów i czy posiada odpowiednią krew (t. zw. grupę krwi) nadającą się do transfuzji.

W wielu państwach, a również i w Polsce zorganizowano Instytuty Przetaczania Krwi (Centralny Instytut Przetaczania Krwi PCK w Warszawie). W tej chwili i na terenie m. Wilna należy niezwłocznie przystąpić do tego rodzaju organizacji. Wileński Okręg PCK poczynił już wszystkie przygotowania w tym kierunku i zwraca się obecnie z gorącą prośbą do wszystkich obywatelek by zechciały zgłaszać się do oznaczania grup krwi — z tym, że na wypadek wojny ofiarują chętnie swą krew rannym żołnierzom. Zwracamy się do kobiet, gdyż mężczyźni na wypadek wojny w inny sposób będą spełniać swój ciężki i konieczny obowiązek.

Zarząd Okręgu Polskiego Czerwonego Krzyża w Wilnie jest głęboko przekonany że nie trzeba tracić wiele słów by zachęcić liczne obywatelki do zgłaszania się na krwiodawców.

Kwestia jest tak prosta, jasna i zrozumiała, że każdy kogo ożywia uczucie patriotyczne, obywatelskie i ludzkie nie zawaha się w spełnieniu tego wielce zaszczytnego obowiązku wobec tych, którzy będą składać ofiarę krwi i życia w walce o wolność ojczyzny.

Wszelkie informacje zgłaszających się krwiodawców będą udzielane codziennie od godz. 12 w lokalu Zarządu Polskiego Czerwonego Krzyża przy ul. Mickiewicza 7—5 (II p.).

Robotnicy zatrudnieni w Turniszkach skarżą się na ciężkie warunki pracy i głodowe zarobki

Robotnicy zatrudnieni przy budowie hydroelektrowni w Turniszkach, złożyli na ręce inspektora pracy podanie zaadresowane do Ministerstwa Pracy i Opieki Społecznej. Podanie zaopatrzone zostało w 100 podpisów.

W podaniu tym robotnicy skarżą się na ciężkie warunki pracy i głodowe zarobki. Wszyscy są mieszkańcami Wilna, zostali zatrudnieni przez Fundusz Pracy z płacą dzienną w wysokości 2 zł 80 gr. Z kwoty tej po potrąceniach wypada na ręce zł 2.50.

Nadomiar złego robotnikom potrąca się 10 groszy za łopaty, z których korzystają dwie zmiany, a wkrótce ma korzystać i trzecia. Ponadto robotnikom kazano, jak piszą — łopaty zabierać do domów. Ponieważ nie mogą oni codziennie nosić łopaty po przeszło 10 kilometrów, zmuszeni są pozostawiać je na przechowanie na wsi, za co też muszą płacić ze swych groszowych zarobków.

Robotnicy twierdzą, że zapewniano ich iż po odpracowaniu kilku tygodni dadzą im podwyżkę płacy. Niestety, obietnica ta nie została spełniona.

Robotnicy proszą Ministerstwo Pracy i Opieki Społecznej o wejrzenie w warunki ich pracy i podniesienie płacy zarobkowej.

Trzęsienie ziemi jest miętą w porównaniu z transmisją sportową. Odnosi się wrażenie jakiegoś strasznego, potwornego bałaganu, jakby to był conajmniej koniec świata.

Bez różnicy, czy to będzie sprawozdanie z zawodów w wielkim mieście, czy w jakiejś Pipidówce — Trojanowski jednakowo krzyczy, jednakowo dławi go zadyszka.

Nie wydaje się, by w ten sposób reporter radiowy mógł dawać prawdziwą relację. Ponieważ wkraczamy już w sezon letni (na lato radio układa specjalny program), ponieważ niedługo życie sportowe jeszcze bardziej nasili się — trzeba tej formie radiowej tortury jakoś przeciwdziałać.

Można mówić głośno i nic nie powiedzieć, można mówić cicho, i powiedzieć bardzo dużo.

A najgorzej gdy w ogóle pewne rzeczy celowo przemilcza się i zakłamuje.

W biegu narodowym, który niedawno odbył się w Warszawie, zdobył pierwsze miejsce Karwowski. Karwowski pochodzi z Grajewa (woj białostockie). Wywędrował dla chleba do Katowic i tam obecnie pracuje.

Przy podawaniu wyników ani jednym słowem nie wspomniano o Grajewie, „zaszczyty“ i „sławę“ zbierał Śląsk.

Tymczasem Karwowski tu stawiał swe pierwsze kroki, rozwijał się i wybijał.

Prasa codzienna w swych sprawozdaniach podobnych historyj nie miała na sumieniu.

A propos prasy. Istnieje specjalna prasa radiowa. Między innymi tygodnik popularny „Radio dla wszystkich“, o którym swego czasu pisałem. Koncepcja bardzo dobra. Prócz jednak innych wad popularny tygodnik „Radio dla wszystkich“ ma jedną zasadniczą, że nie jest... popularnym, nie jest dla wszystkich.

Więc znów inne założenie i inna realizacja.

Powyższe zarzuty nie mają być negacją radia. Skorzystałem tylko z zaproszenia p. Delinikajtisa, by napisać co się mnie „nie podoba“.

Nie wyczerpałem tematu, dotknąłem zaledwie paru spraw i to tylko na marginesie.

Pocieszam się, że o radiu będę pisał jeszcze nie raz i nie koniecznie w sposób ujemny.

Anatol Mikułko.

Teatr Lutnia

Recital Vince Jonuskaite

W osobie p. Vince Jonuskaite-Zaunienie poznaliśmy śpiewaczkę o wysokiej kulturze wokalnej i interpretatorskiej. Jej nieduży, dobrze wyszkolony mezzo-sopran, o nieco matowej średnicy i pięknym kontraltowym dole niezawodnie posłuszny jest wszystkim zamiarom artystki. A zamiary te są ciekawe: plan wykonania zawsze zdradza jak szeroką tak głęboką skalę artystycznej intuicji, wiedzy i możliwości p. Jonuskaite, która z tą samą słusznością odczuwa i trafia w styl klasyków jak romantyków; stylizowanej ludności jak oryginalnego modernizmu. Obszerny program był ciekawym tego zestawieniem.

Muzykalna fraza V. Jonuskaite jest wycyzelowana i wykończona; muzykalne jej wykonanie — na wysokim poziomie doskonałości; ekspresja — w ścisłych granicach artystycznego smaku i umiaru; interpretacja — ujmująca swą szczerością.

Stylizowane pieśni ludowe V. Jonuskaite śpiewa mezza-voce, bez wokalnego popisu, dzięki czemu oddaje swoisty nastrój tych skądinąd uroczych utworów: nie dla siebie — wszystko dla muzyki i jej prawdy! W tych opracowaniach zainteresowała indywidualność poszczególnych autorów, słusznie uwydatniana przez wykonawczynię a więc: pastelowy pre-modernizm (i solidne „metier“!) Ciurlionisa; rzewność J. M. Petrauskasa; ładny kontrapunkt Tallat-Kelpsy; świeże, w dobrym guście nowatorstwo Gruodisa i Simkusa.

Z zachowaniem najlepszej tradycji i stylu tych utworów śpiewała po tym Vince Jonuskaite — jakże zawsze nowa! — arję Segranzi (XVII w.), „Quella fiamma“ Marcella, francuskie piosenki z XVIII w., i — ze szczerym, wielce — szlachetnym dramatyzmem, nieskończenie — dalekim od wszelkiej afektacji — słynny „Przybytek“ Schuberta. Artystyczną sylwetkę śpiewaczki dopełniło wzorowe wykonanie „Lamento“ Duparc'a, oryginalnych pieśni współczesnych kompozytorów litewskich Jakubenasa i Banaitisa oraz aczkolwiek muzycznie bezwartościowego, lecz bardzo efektownego „Hymnu do Słońca“ A. George'a, gdzie głos artystki nabrał potęgi a styl patosu operowego. Uważnie towarzyszyła śpiewaczce p. Adela Bayówna.

Ziejąca pustkami na tak ciekawym koncercie sala nie świadczyła zbyt dobrze ani o naszej uprzejmości ani o wysokich kwalifikacjach muzykalnych.

S. W.-K.

Składajcie ofiary na FON

Więźniowie więzienia łukiskiego samorzutnie ofiarowali na FON 700 zł

Więźniowie na Łukiszkach samorzutnie przyłączyli się do ofiarności społeczeństwa i zebrali 700 zł, które ofiarowali na FON.

Przedstawiciel administracji więziennej przekazał wczoraj te pieniądze Funduszowi Obrony Narodowej.

80-letnia staruszka pod kołami wozu ciężarowego

W ciągu ubiegłej doby zanotowano w Wilnie 4 wypadki przejechania. W trzech wypadkach popisali się cykliści. Czwarty wydarzył się na ulicy Zawalnej koło rynku gdzie wóz ciężarowy najechał na 80-letnią staruszkę Sławę Langbordenową (Wingry Nr 27). W stanie bardzo ciężkim przewieziono ją do szpitala żydowskiego. (C.)

Sensacyjny proces lekarza

Sąd Apelacyjny rozpoznał wczoraj sprawę lekarza z Baranowicz Kazimierza Sakowicza oraz mieszkanki tegoż miasta Heleny Jezierskiej, osk. Sakowicz o to, że od 1935 r. trudnił się dokonywaniem zakazanych zabiegów, nakłaniając w niektórych wypadkach pacjentki do uległości, oraz Jezierska o to, że zgłosiła się do niego celem dokonania takiej operacji. Sąd Okręgowy skazał kach pacjentki do uległości, oraz Jezierską na 6 miesięcy.

Sąd Apelacyjny obniżył Sakowiczowi karę do 3 lat, zmniejszając ją na podstawie amnestii do 2 lat. Jezierską uniewinniono.

Burze nad Nowogródczyzną

W ostatnich dniach nawiedziły Nowogródczyznę liczne burze z piorunami. We wsi Korostowo zapaliła się zagroda Pawła Abramowicza, gdzie porażone zostały przez piorun Pelagia Kozioł i Luba Abramowicz. W osadzie Zaleśna, gm. kamionkowskiej, pow. szczuczyńskiego, spłonęła stodoła Eugeniusza Pietuszka, w stodole zaś piorun zabił krowę. Poza tym wynikły pożary w Radziwoniszkach, pow. lidzkiego, w Białobrudzie, kolonii Olżewo i w osadzie Berdówka, pow. lidzkiego. Straty są stosunkowo niewielkie.

Zebrania litewskich Towarzystw Pomocy Sanitarnej i Trzeźwości

W Wilnie odbyło się doroczne walne zebranie Litewskiego T-wa Pomocy Sanitarnej pod przewodnictwem dr. W. Legejki. Litewskie T-wo Pomocy Sanitarnej w Wilnie obchodziło w roku ubiegłym 20-lecie swego istnienia. T-wo prowadzi m. in. jedną z najbardziej nowocześnie urządzonych klinik w Wilnie i utrzymuje 4 stypedystów.

Na zebraniu dokonano wyboru nowych władz Zarządu T-wa, do którego weszli: dr A. Rymas, dr W. Legejko, dr P. Czybinas, Wł. Narbutt i A. Krutulis.

—oOo—

Odbyło się zebranie Litewskiego T-wa Trzeźwości w Wilnie pod przewodnictwem prezesa ks. K. Czybirasa. Na zebraniu odczytano artykuły prasy kowieńskiej, poświęcone krzewieniu idei trzeźwości i m. in. artykuł p. t. „Żałobna godzina“ poświęcony utracie Kłajpedy.

Nowinki radiowe

Postawy przed mikrofonem

Transmisje z powiatów mają opinię ustaloną i zasłużoną. Wielokrotnie już podkreślaliśmy znaczenie takich audycyj. Poza ożywieniem pracy społecznej na terenie i przyjemnością, jaką sprawia rodzicom słuchanie popisów dziatwy, transmisje prowincjonalne stają się uosobieniem maksymy „poznaj swój kraj“.

„A czy znasz Postawy?... tak można byłoby zatytułować odczyt p. wicestarosty Białkowskiego. Informacje były b. ciekawe chociaż w przeciągu tak krótkiego czasu nie sposób było wyczerpać całego tematu. Zagajał uroczystość jak zwykle T. Łopalewski. Pięknie śpiewające chóry przeplatały program. Można było by jeszcze z tego samego powiatu dać audycję p. t. „Narocz śpiewa“. Słusznie zauważył p. wicestarosta, że jest to temat, który przerasta nie tylko powiat Postawski, ale i całe województwo Wileńskie. Tysiące wielbicieli tego pięknego jeziora z radością przyjęły by transmisję naroczańską.

* * *

Jeżeli chodzi o następne transmisje regionalne to warto wykrzesać z danego terenu i ich humor. Wieś nasza posiada swój odrębny, swoisty dowcip. Ocenzurowany mógł by służyć do mikrofonu. Nic nie szkodzi, że poza danym powiatem był by może mniej zrozumiały. Transmisje tego typu powinny być przeznaczone przede wszystkiem dla słuchaczy w w obrębie powiatu—locum transmisii i paru powiatów zaprzyjaźnionych. Oczywiście o ile to nie są miejscowości tak znane jak Zułów, Troki, Narocz i t. d. *l.*

Komitet Uczczenia Pamięci Ferdynanda Ruszczyca w Wilnie

zawiadamia panów prenumeratorów miejscowych, że księga p. t.

FERDYNAND RUSZCZYC — ŻYCIE I DZIEŁO

zostało wydrukowane i będzie do odebrania w ekspedycji wydawnictwa w czasie od 24 maja do 10 czerwca 1939 roku. W tymże czasie nastąpi wysyłka księgi prenumeratorom zamiejscowym.

Ekspedycja mieści się przy ul. Orzeszkowej 3 m. 2 (J. Bułhak) i będzie czynna codziennie prócz dni świątecznych w godzinach 4—7 po południu.

Wszystkie pisma są proszone o przedrukowanie niniejszego zawiadomienia.

Kurjer Sportowy

Zawody hippiczne w Białymstoku

W Białymstoku odbyły się zawody hippiczne, wyniki których notujemy:

Konkurs podoficerski — 1) ognm. Borowski (dak) na Wizji, 2) kpr. Ignatowicz (ułani) na Cenzorze, 3) ognm. Ogrodnik (dak) na klaczy Wika.

Konkurs oficerski lekki: 1) ppor. Konieczko na wałachu Cal, 2) por. Domański z miejscowego pułku ułanów na klaczy Foka, 3) kpt. Paulo na klaczy Elida.

Konkurs oficerski ciężki: 1) ppor. Majewski na wałachu Werbel, 2) rtm. Abramowicz na klaczy Dudowna, 3) por. Klimowicz na wałachu Ahmet. Wszyscy ułani.

Piłkarze litewscy w Grodnie

W dniu 25 maja gościć będzie w Grodnie mistrz piłkarski Litwy LGSF. Drużyna litewska rozegra tu zawody z reprezntacją miasta. Reprezentacja Grodna składać się będzie przeważnie z zawodników z grodzieńskiego WKS-u.

Klub wojskowy przeprowadza obecnie intensywne treningi. Pierwszy występ sportowców litewskich w Grodnie wywołał duże zainteresowanie.

Litwini w Wilnie grać będą 27 i 29 maja z WKS Śmigły.

Doskonałe wyniki lekkoatletów Ameryki

Lekkoatleci amerykańscy znajdują się już w doskonałej formie i osiągają świetne wyniki. W ostatnich dniach na zawodach w padłu następujące ciekawe wyniki:

400 m — Jeffrey 47,9 sek.
220 — m —Jeffrey 20,8 sek.
400 m — Miller 47,4 sek.
2 mile — Zamperlini 9:12,8 min.
110 m płotki — Humphrey 14,3 sek.
200 m płotki — Wickery 22,7 sek.
Tyczka — Day 440 cm.
110 y — Ellerbee 9,5 sek.
110 m płotki — Wollcott 14,3 sek. i Fuller 14,5 sek.
W dal — Szumicki 743 cm. i Perina 755 cm. oraz Brown 756 cm
W zwyż — Schnake 197 cm.
Kula — Watson 16,50 m.
400 m płotki — Simmons 53,5 sek.

Zbiórka członków sekcji sportów wodnych WKS „Śmigły"

26 maja 1939 r. (piątek) o godz. 18-ej na przystani WKS-u odbędzie się zebranie wszystkich członków sekcji sportów wodnych. Ze względu na ważność obecność obowiązkowa.

Automobiliści śląscy jadą do jezior Augustowskich

Śląski Automobilklub organizuje na Zielone Święta raid do jezior Augustowskich na 4 dni. Wyjazd z Katowic.

Fiński sędzia w meczu bokserskim Polska — Niemcy

Sędzią ringowym w meczu bokserskim bokserskim Polska—Niemcy który odbędzie się w Warszawie 11 czerwca rb, będzie Finladczyk p. Resko.

Funkcje neutralnego sędziego ringowego pełnić będzie również Fnlandczyk p. Sinents.

Pięć oraczki przedstawione parze królewskiej

LONDYN, (Pat). W Toronto, drugie co do wielkości miasto w Kanadzie oczekuje przybycia wkrótce pary królewskiej, która po drodze zatrzymała się w Coburg.

Program przyjęcia przewiduje m. in. przedstawienie królowi i królowej pięcioraczków, których opiekunem, zgodnie z ustawą przyjętą przez miejscowe ciało prawodawcze, jest król. Pięcioraczki przybyły już do Torento swym specjalnym „czerwono-złotym" pociągiem.

Wychowankowie przytułku cerkiewnego usiłowali uśpić i okraść proboszcza

Kilku wychowanków przytułku przy klasztorze św. Ducha przedostali się w nocy do mieszkania proboszcza księdza prawosławnego Jana Biedry, oblali poduszkę na której spał eterem, chcąc go uśpić, po czym usiłowali okraść mieszkanie.

Broboszcz obudził się jednak i wszczął alarm.

Kilku sprawców zatrzymano. (c).

Kupiectwo w Polsce w cyfrach

W ostatnim numerze „Wiadomości Statystyczne" przedstawiony jest podział kupiectwa w Polsce według wyznania. Dane statystyczne — uzyskane na podstawie spisu kupców, którzy w 1938 roku wykupili świadectwa przemysłowe.

W Polsce jest kupców wyznania mojżeszowego — 221.193 — 47% ogółu kupców, rzymsko-katolickiego — 192.420 — 41%, mahometan, karaimów i in. 24.388 — 5,21%, grecko-katolickiego — 9.778 — 2,2%, protestańskiego—11.352—2,6%, prawosławnego — 9.643 — 2,1%.

Najsilniejszą grupą kupiecką są Żydzi, chociaż nie stanowią większości. Należy zaznaczyć, że w ciągu ostatnich 15 lat, ilość kupców Żydów zmniejszyła się z 60% na 47%. Procentowo najmniej kupców Żydów jest w województwie pomorskim — 11%, a najwięcej na Wołyniu 67%.

Tabela loterii

13 dzień ciągnienia 4-ej klasy 44-ej Loterji Państw.

I i II CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 10,000 zł. padła na nr. 33110

75.000 zł.: 131413
25.000 zł.: 121688
15.000 zł.: 66111
5.000 zł.: 38575 67927
2.500 zł.: 21650 31543 37389 38603 38823 78501 80568 148366
2.000 zł.: 7367 10917 15989 16601 22124 23690 29459 35621 59975 63403 64021 72980 73352 77550 84720 97141 97393 98996 99155 131468 133617 140836 144534 155827 160224
1.000 zł.: 17524 18042 20136 38725 40501 46772 50114 51773 52187 52462 53175 54050 58661 61684 63199 63355 73560 73632 82746 87511 95934 98146 99100 101414 105960 107214 111418 114865 128093 131823 132529 144573 149763 152466

WYGRANE PO 250 ZŁ.

62 118 309 496 574 619 42 77 754 816 60 65 1099 265 411 46 62 70 75 915 609 702 22 38 840 939 2101 420 69 98 588 85 994 3003 93 171 265 68 394 406 507 613 905 27 4019 401 2 612 509 5041 63 96 105 254 58 341 28 60 68 446 63 510 604 9 724 802 960 85 6012 179 84 397 701 50 98 7054 24 31 464 695 96 903 705 75 8144 87 245 399 327 33 652 737 962 9160 295 66 347 56 537 90 625 740 76 879 900 10003 36 85 18 60 19 305 37 440 5 676 730 841 11050 108 368 79 646 82 831 12026 306 43 248 387 450 676 792 97 924 928 13051 226 37 321 506 43 667 68 81 793 90 810 81 98 965 14075 776 553 617 717 91 836 903 9 14 15072 121 76 128 450 951 661 99 748 94 808 927 16164 304 38 51 402 46 581 60 788 840 17060 145 230 309 22 21 531 49 89 91 661 79 944 18248 362 406 12 534 691 795 19060 72 163 78 345 66 879 950 20020 269 316 17 67 756 52 76 921 45 21093 42 50 179 297 47 698 700 54 844 68 735 22069 115 51 233 44 419 520 84 811 45 23041 31 222 590 663 85 724 959 24179 226 304 16 557 706 25145 485 615 729 850 80 970 94 26010 21 269 592 27068 147 205 334 74 593 753 28061 90 205 66 418 86 500 75 806 921 29137 302 33 732 872 80013 23 236 46 413 43 79 93 494 694 30178 376 488 870 32011 5 156 229 66 320 22 655 811 24 932 33216 49 444 70 99 296 621 960 96 34229 427 95 630 759 838 906.

35043 118 60 275 340 89 462 527 609 58 757 870 36004 132 245 59 548 602 5 36 712 53 57 831 52 37050 83 235 45 80 355 483 96 504 604 52 38020 30 77 169 257 95 396 444 60 508 23 638 765 977 39113 37 97 570 659 759 813

40007 130 268 76 410 602 11 32 835 967 41448 757 909 52 42166 254 32 45 509 605 85 754 848 915 37 43217 35 369 611 772 801 929 92 44205 15 471 612 24 731 930 58 45117 28 83 376 405 573 601 790 92 46040 211 506 683 791 93 820 55 47028 32 125 40 60 71 201 427 542 748 96 844 958 79 48191 250 368 89 403 677 94 49093 94 116 265 367 442 508 719 52 823

50088 360 589 646 752 821 51122 220 358 465 510 701 83 831 902 52046 167 70 267 306 18 448 85 526 612 771 809 78 926·53021 42- 181 271 747 944 54273 306 424 81 647 743 804 55065 186 245 97 300 14 51 92 421 39 64 572 618 766 93 800 918 56070 72 316 639 53 75 834 946 57045 605 38 88 846 917 58002 161 223 388 477 534 646 827 906 86 59388 413 658 895 97

60022 262 67 511 12 21 31 780 818 87 980 61235 300 546 629 82 77 775 62060 130 67 334 480 659 738 48 63 845 63243 44 327 88 447 67 503 40 691 863 949 64067 97 184 88 459 65099 104 29 270 340 443 595 606 911 66021 52 9 273 479 677 708 880 67306 43 456 637 701 38 803 29 903 68001 125 251 55 383 96 420 629 813 69223 65 381 509 52 77 89 51 66 708 903 19

70010 54 97 261 324 455 527 524 678 84 728 801 17 983 72035 61 167 330 68 71 411 56 508 608 90 910 73047 85 206 308 408 24 27 501 74041 78 225 30 339 55 460 506 725 58 891 912 34 95 75011 63 497 707 42 819 934 72 76002 22 100 15 267 96 542 698 737 805 20 69 964 64 77127 444 83 524 662 891 991 78011 20 31 35 257 73 357 453 611 768 78 864 965 79226 430 36 56 65 634 73 86 704 16 28 46 888 955

80260 397 453 546 859 60 96 81116 65 369 435 77 85 712 59 927 81 467 514 641 70 705 819 93 959 84112 212 817 99 483 600 85069 224 44 68 315 26 819 68 86119 255 61 361 70 527 694 705 87042 183 87 94 253 358 80 421 97 526 48 642 90 722 80 819 72 907 29 88315 71 453 543 711 826 918 89261 317 488 598 700 18 922 90096 349 545 710 20 91036 811 45 80 30 54 561 652 709 11 92045 70 167 91 201 394 473 630 745 7 827 44 93005 169 249 404 68 73 83 713 38 78 812 77 89 94021 269 75 720 23 905 95048 221 81 306 60 95 465 82 511 98 682 875 96126 5 223 447 65 760 919 68 97102 381 644 716 59 808 24 48 929 98114 298 208 492 521 35 99 853 6 72 99058 129 36 68 72 292 342 427 50 547 602 14 826 51 941

100304 451 503 58 826 101059 422 518 61 859 29 100395 432 596 780 843 981 103002 28 152 417 595 603 713 947 63 104299 368 479 88 535 667 785 833 34 105009 83 132 271 308 405 740 856 901 106201 469 98 297 610 733 896 107214 380 448 716 957 108285 456 76 531 80 679 729 48 802 109472 653 63 935 110172 333 516 70 764 111056 190 229 579 872 97 934 53 93 112154 440 517 852 84 113184 230 273 424 804 5 84 114286 99 333 43 452 436 594 57 531 716 844 966 82 115381 93 433 296 660 85 784 812 62 976 117052 76 249 378 516 16 960 946 118064 66 80 269 490 634 747 945 119145 206 320 54 91 476 510 57 639 730 844 68 69 945 56 120073 383 491 561 72 73 77 89 79 100 73 81 816 910 33 121277 348 485 863 122051 144 62 424 655 797 811 887 919 124033 125 56 225 60 321 92 45 125021 419 594 610 126051 35 339 49 88 446 76 694 658 732 806 21 108 48 253 303 32 439 530 688 742 70 881 86 935 129039 239 312 23 511 90 874 903 130056 217 315 45 417 54 689 761 882 983 131099 121 49 326 38 414 92 591 625 900 132120 86 96 248 97 312 54 97 403 65 592 842 58 133162 288 666 738 84 88 864 134141 71 259 335 97 681 746 854 75 914 63 94

135118 14 24 84 376 574 644 738 74 807 93 939 89 136112 278 89 306 25 62 564 669 88 730 36 833 96 137033 85 137 90 400 52 604 93 995 138280 356 470 79 82 680 94 849 954 77 139051 103 219 21 51 44 71 452 504 809 15 909 42 66 140046 192 270 97 368 418 528 690 753 141061 6 114 23 320 25 406 99 554 822 32 981 98 142166 370 86 93 482 519 752 812 23 952 143056 90 249 52 338 447 560 622 96 759 96 849 909 95 144184 218 368 398 636 765 982 145046 304 6 19 38 449 580 642 743 878 901 146033 150 222 341 58 70 678 765 830 916 147097 47 149061 97 218 90 336 528 699 715 133 222 403 53 732 48 67 73 148103 55 72 90 250 388 94 486 681 703 901 76 995 150037 93 128 593 602 705 90 151019 30 80 90 145 442 85 641 47 65 704 78 810 14 916 66 152179 94 312 32 510 613 807 98 153004 39 223 340 66 594 720 41 829 988 154488 670 92 701 61 807 34 925 155007 76 177 93 97 264 315 66 74 412 613 717 914 92 156100 260 382 460 66 72 630 734 42 988 157081 186 244 47 312 51 92 52 857 676 738 948 158068 279 72 749 90 800 65 159071 78 229 30 40 66 72 527 711 24 94 71 957 160447 157 296 425 33 64 693 161013 81 96 103 29 373 680 86 719 826 50 64 980 162021 110 15 431 673 821 74 997 163149 52 340 99 416 48 535 632 843 164057 277 382 483 37 66 83 502 46 804 59 929

III CIĄGNIENIE

GŁÓWNE WYGRANE

Stała dzienna wygrana 20.000 zł.: 9801.

50.000 zł.: 24986
10.000 zł.: 2502 4021 8961
5.000 zł.: 46628 54311 68096 101183 109739
2.500 zł.: 8146 24904 63303 68019 79490 98581 107455 113556 128608 137915 138496 143459
2.000 zł.: 3421 9864 11336 19195 25288 53638 73146 80590 83885 85635 125608 140259 148000 153240 161689 163591
1.000 zł.: 271* 3694 5895 13902 18067 29988 33481 35044 39590 44411 50402 52439 54584 59223 59321 63288 63441 64083 67826 71614 83647 88225 105342 105129 106870 113924 116982 125801 127187 142116 143315 148517 150802 151783 156275 161784

WYGRANE PO 250 ZŁ.

125 350 1137 819 58 481 97 2090 139 40 409 17 45 87 564 68 619 48 752 3097 4519 5516 666 713 918 6164 694 732 909 12 60 7120 218 823 928 8293 718 65 9154 560 714 804 10527 569 76 877 942 12408 532 13028 155 207 20 [illegible] 15081 239 299 85 92 16606 723 822 980 17598 670 858 18062 190 223 307 654 75 705 856 913 19014 39 205 [illegible]

300 52 552 643 67 894 43111 302 95 433 689 44067 209 40 84 494 894 945 45021 340 530 892 967 46035 383 570 736 47260 88 447 731 34 55 48012 176 264 428 693 707 935 49083 128 32 279 88 378 438 766 933

50008 421 515 754 943 51167 281 392 425 519 999 52136 476 631 862 91 41 46 53750 853 927 54596 602 953 56158 347 82 578 56899 945 58 57019 164 28 602 71 58117 67 82 59772 60053 325 602 796 925 61100 310 601 2 14 925 70 62035 771 74 63124 651 730 919 64223 65112 75 236 304 94 406 66170 355 443 962 67074 303 604 32 756 911 74 68014 108 514 610 19 34 918 87 69590 842 70293 354 54 493 621 61 841 933 71165 280 453 22 714 16 962 86 72057 87 386 427 624 763 908 73093 175 334 580 675 70176 473 600 75434 964 76677 988 77138 48 84 128 55 625 823 78122 416 752 99 978 79123 460 778 947 83 80235 351 91 834 50 81013 357 756 82110 838 906 59 80020 349 422 539 61 888 83104 185 255 767 791 950 85355 86077 218 433 514 88063 179 92 217 469 558 62 645 48 76 812 22 89319 400 90027 201 357 86 432 566 731 942 45 91155 435 726 42 92175 242 592 601 93089 143 703 805 94338 451 91 541 86 642 782 95049 137 75 293 429 561 87 511 90 907 933 60 72 96189 97622 905 22 26 98278 193 835 99007 181 836

100337 988 101146 297 454 594 102084 602 3 103841 537 104340 577 703 825 105411 589 832 58 106058 107 278 396 637 69 891 107045 64 218 492 931 108210 50 441 109971 110017 81 603 821 111099 402 597 614 848 92 112621 741 113318 841 937 87 114086 154 737 942 115050 286 473 77 635 867 116028 341 54 73 457 571 117457 74 688 118293 78 497 659 119096 223 496 696 712 79 120113 408 591 850 121290 311 472 617 56 97 122252 447 66 856 74 123140 673 124248 497 542 734 125242 454 62 87 886 126119 750 904 127550 694 724 864 988 128519 57 129394 501 621 77 86 755 130052 229 [illegible] 898 604 49 72 870 134020 181 260 510 588 [illegible] 601 [illegible] 385 [illegible] 9 62 832 139089 126 273 625 678 141008 33 187 510 691 950 142049 315 475 809 143019 390 765 907 144199 588 [illegible] 345 [illegible] 187 [illegible] 333 [illegible] 613 [illegible] 991 [illegible] 5042 [illegible] 820 [illegible] 573 [illegible] 302 [illegible] 32 [illegible] 85

27382 584 604 769 978 28044 164 368 631 709 842 993 29251 66 566 773 914 30588 31000 525 35 666 718 87 90 847 32060 162 224 62 344 443 851 987 33120 63 717 851 34316 30 33 439 938 35297 374 36029 176 606 38 44 756 931 37003 58 163 236 354 431 87 625 38193 219 345 463 923 39119 219 80 496 580 665 918 75 40222 339 67 640 738 41101 690 974 42126 736 953 68 43186 242 351 96 431 673 816 924 44105 242 335 79 86 900 56 45190 239 92 781 46014 88 232 92 409 507 798 47057 253 411 562 48006 218 672 87 717 2424 887 49005 186 355 354 848

50011 29 59 172 458 51369 86 611 790 99 856 919 52092 385 665 53115 339 60 556 86 839 89 54128 46 55216 397 430 84 583 866 95 99 56268 81 410 525 807 57207 207 831 56 76 58141 382 449 652 53 715 965 59476 611 904 60323 453 721 864 96 942 49 61131 43 536 85 615 99 718 802 37 919 62383 650 908 63110 419 732 38 64982 65183 66237 93 546 91 794 67097 191 97 439 551 762 68259 79 411 51 767 847 948 69008 630 59 738 51 828 70462 883 71096 98 364 459 52 76 943 77 72126 317 409 17 776 867 73348 548 79 840 74105 208 363 440 515 634 872 990 75040 162 292 303 592 76017 375 77015 93 754 910 78070 101 25 89 255 56 395 577 60 842 79108 74 207 887 80240 374 77 749 878 81536 622 722 830 82538 83403 16 540 842 84176 329 98 574 870 900 85336 550 62 732 61 817 86631 849 963 87005 207 527 650 62 912 88073 222 403 992 89053 128 599 712 832 90588 862 999 91071 152 92470 856 93060 237 444 74 588 746 844 944 94095 145 396 594 802 934 95050 273 813 922 96004 56 918 97050 154 263 319 58 420 525 629 98040 224 339 783 862 99024 364 476 755

100014 172 318 511 622 28 57 703 839 101366 102189 103000 188 430 104161 211 26 367 845 931 60 105018 191 95 456 548 757 874 106205 83 526 42 905 40 107354 460 675 86 925 108023 43 172 625 713 837 109307 14 419 694 712 49 889 110420 47 48 81 681 111274 642 81 939 112054 215 323 35 518 94 764 113433 915 114000 60 177 315 491 590 826 971 115250 612 28 738 980 116121 223 835 967 117368 454 897 118136 807 119179 251 385 768 942 70 12059 67 263 671 956 121103 36 252 461 70 538 122204 317 406 521 852 123401 588 648 746 124038 219 641 43 80 724 88 125017 280 683 843 126382 791 911 127229 76 437 128111 325 450 74 77 533 40 745 855 129326 815 994 130078 438 549 690 747 873 131100 94 583 870 918 132328 444 515 42 924 82 133090 403 68 719 913 134154 268 668 69 135114 267 336 71 418 977 136102 279 486 601 83 721 90 95 137053 91 156 428 138047 247 355 552 616 40 43 779 847 139062 276 357 555 70 943 96 140113 29 266 484 698 875 987 141054 327 65 694 142136 37 202 481 85 143116 217 468 144444 769 145098 456 532 619 704 949 164036 126 58 84 241 582 738 147560 978 148465 549 638 950 149142 913 150232 365 89 663 742 866 912 151062 405 514 152203 627 44 886 153140 654 92 761 154378 957 155449 59 71 841 156076 674 727 157004 21 69 391 602 158079 334 581 936 159146 304 90 505 600 873 956 160055 133 607 39 789 940 161133 258 351 406 745 1623'3 605 95 712 163027 549 78 93 755 899 164028 656

IV CIĄGNIENIE

WYGRANE PO 250 ZŁ.

323 42 896 1084 143 222 315 56 82 901 37 2016 24 57 127 318 495 3014 75 91 245 314 498 538 60 665 933 42 4122 230 932 5124 289 336 863 53 800 950 61 6113 44 454 931 7257 90 120 93 568 769 945 8011 181 418 43 601 90 10161 212 226 775 534 77 631 73 80 11261 292 356 98 859 [illegible] 937 12055 76 654 84 706 13164 205 26 42 589 698 774 811 14045 149 922 [illegible] 346 [illegible] 235 [illegible] 587 [illegible] 873 [illegible] 620 [illegible] 190 [illegible] 938 46 25330 26279 306 532 67 968

Samobójstwa

W dn. 23 bm. na st. Grodno rzucił się pod będący w ruchu skład manewrowy Mikołaj Kasparowicz lat 28, stały rzemieślnik parowozowni Białystok, przebywający na delegacji w parowozowni Grodno Kasparowicz poniósł śmierć na miejscu.

***

W ubiegłym tygodniu popełnił samobójstwo przez powieszenie się w chlewie 61-letni Szymon Bielaczyc, rolnik, zam w kol. Łyłojcie, gm. wiszniewskiej, pow. wilejskiego. Wstępne dochodzenie wykazało, że powodem targnięcia się na życie były zatargi z synem na tle majątkowym.

***

Serafin Kosiak, zam. w zaśc. Małe Laski gm. kurzenieckiej, pow. wilejskiego, znalazł w studni znajdującej się w jego zagrodzie, zwłoki siostry swej Olgi Kosiak, która dnia poprzedniego udała się do sąsiedniej wioski na zabawę, lecz z niej nie wróciła. Przypuszczalnie zachodzi wypadek samobójstwa.

Ukarani administracyjnie w Oszmianie

Starosta powiatowy oszmiański w drodze postępowania karno-administracyjnego ukarał w dniu 22 bm. za szkodnictwo leśne Piotrowskiego Adama z Wielkich Polan, Dziemidowicza Konstantego z Zachorza, Sawrymowicza Piotra, Spirydowicza Witolda i Bronisława po sześć tygodni aresztu bezwzględnego oraz na zapłacenie odszkodowania na rzecz pokrzywdzonych w kwocie 250 zł.

Za zakłócenie spokoju publicznego zostali ukarani: Chodos Simcha ze Smorgoń, Skrobotow Michał i Karp ze Słobody, Leonowicz Antoni, Straszkiewicz Julian i Magier Konstanty z Krewa oraz Monczak Antoni i Łukszo Bernard z Łuściszek po trzy tygodnie aresztu bezwzględnego.

KRONIKA

MAJ 24 Środa

Dziś: Zuzanny M. M.
Jutro: Grzegorza.

Wschód słońca — g. 3 m. 02
Zachód słońca — g. 7 m. 28

Spostrzeżenia Zakładu Meteorologii USB w Wilnie z dn. 23.V. 1939 r.

Ciśnienie 761
Temperatura średnia + 19
Temperatura najwyższa + 23
Temperatura najniższa + 14
Opad ślad
Wiatr: północny porywisty
Tendencja barom.: bez zmian
Uwagi: chmurno, przelotne opady

WILEŃSKA

DYŻURY APTEK:

Dziś w nocy dyżurują następujące apteki: Sokołowskiego (Tyzenhauzowska 1); Chomiczewskiego (W. Pohulanka 25); Miejska Wileńska 23); Turgiela (Niemiecka 15); Wiwulskiego (Wielka 3).

Ponadto stale dyżurują apteki: Paka (Antokolska 42); Szantyra (Legionów 10) i Zajączkowskiego (Witoldowa 22).

AKADEMICKA

— ZEBRANIE „AWANGARDY“. 25 bm (czwartek) o godz. 18 odbędzie się w lokalu własnym „Awangardy“, 1-sze w bieżącym trymestrze zebranie ogólne członków „Awangardy“ A. Z. M. P.„ z referatem kol. Bogusza Elbanowskiego. Prelegent omówi najważniejsze zagadnienia poruszone przez prof. Wojciechowskiego w jego ostatniej książce p. t. „Pełnia racji ideowej podstawą zjednoczenia“. Po referacie dyskusja.

Obecność członków obowiązkowa. Goście mile widziani.

SPRAWY SZKOLNE

— **6-klasowa Szkoła Powszechna Stowarzyszenia** „Rodzina Wojskowa“ (z prawami szkół państwowych) — Mickiewicza 15 — przyjmuje zapisy na rok szkolny 1939/40. Szkoła przyjmuje i dzieci osób cywilnych. Kancelaria czynna codziennie od g. 11 do 13.

WOJSKOWA

— PODWYŻSZENIE ZASIŁKÓW DLA RODZIN ŻOŁNIERZY POWOŁANYCH DO CZYNNEJ SŁUŻBY WOJSKOWEJ. Z dniem 21 maja weszło w życie rozporządzenie, na mocy którego zostały podwyższone zasiłki dla rodzin żołnierzy, powołanych do czynnej służby wojskowej, zamieszkałych w miejscowościach liczących ponad 50.000 mieszkańców.

Podwyższone zasiłki w tych miejscowościach wynoszą obecnie dziennie: dla jednej osoby 1 zł 10 gr, dla 2 osób 1 zł 30 gr, dla trzech i więcej osób 1 zł 50 gr dziennie.

ZE ZWIĄZKÓW I STOWARZYSZEŃ

— **369 Środa literacka.** Na najbliższej środzie literackiej Albin Herbaczewski b. profesor Uniwersytetu Witolda Wielkiego w Kownie wygłosi odczyt pt. „Wariacje na temat kultury i literatury litewskiej“.

WILEŃSKIE KOŁO ZWIĄZKU BIBLIOTEKARZY POLSKICH. 25-go maja 1939 r (czwartek) o godz. 20 odbędzie się w Bibliotece Uniwersyteckiej (ul. Uniwersytecka 5) 170 zebranie ogólne Koła z referatem p. dra Adama Łysakowskiego p. t. „Współczesne zagadnienia katalogów rzeczowych“. Goście mile widziani.

— **Zarząd Koła Wileńskiego ZOR** podaje do wiadomości swym członkom, iż w dniu 25 bm., o godz. 17 min. 30 w koszarach I Brygady (dojazd autobusem Nr 2) odbędzie się pokaz czołgów i samochodów pancernych.

— ZAWIADOMIENIE. Walne Zgromadzenie członków Spółdzielni Bazar Przemysłu Ludowego w Wilnie, odbędzie się w dniu 9 czerwca 1939 r. o godz. 18 w lokalu własnym przy ulicy Zarzecze Nr 2 z następującym porządkiem dziennym:

1) Zagajenie i wybór prezydium.
2) Odczytanie protokułu z poprzedniego Walnego Zebrania.
3) Sprawozdanie Zarządu za rok 1938
4) Sprawozdanie Rady Nadzorczej za rok 1938.
5) Odczytanie protokułu Kom. Rewiz.
6) Zatwierdzenie sprawozdań, bilansu, udzielenie Zarządowi absolutorium i podział nadwyżki za rok 1938.
7) Plan prac na przyszłość oraz zatwierdzenie preliminarza na rok 1939.
8) Określenie najwyższej sumy zobowiązań, jaka może być zaciągnięta przez Zarząd w roku 1939.
9) Uzupełnienie składu Rady Nadzorczej.
10) Wolne wnioski.

Rada Nadzorcza.

ZEBRANIA I ODCZYTY

— GOSPODARCZE PRZYGOTOWANIE PAŃSTWA DO WOJNY. 24 maja rb. o godz. 20.15 w sali Śniadeckich odbędzie się dla wszystkich kompanii L. A. wykład mjr. dr Kaluskiego na temat: „Gospodarcze przygotowanie państwa do wojny“. Obecność wszystkich żołnierzy L. A. obowiązkowa. Zbiórka na dziedzińcu Piotra Skargi o godz. 20.

NOWOGRODZKA

— EGZAMINY W LICEUM I GIMNAZJUM A. MICKIEWICZA. Egzaminy dojrzałości zakończone zostaną już w tym tygodniu, a rozdanie świadectw odbędzie się w sobotę 27 bm.

Egzaminy do I klasy gimnazjum rozpoczną się 17 czerwca. Podania przyjmowane będą do 15 czerwca. W tym roku mogą zdawać egzamin i liczyć na przyjęcie również ci kandydaci i kandydatki, którzy 12 lat ukończą dopiero w ciągu roku szkolnego

— SŁOWEM KŁOPOT... Kłopotów tych nigdy nie brak, jak w każdym zresztą „interesie“. Co prawda posiadanie w Nowogródku własnego domku nie jest wielkim interesem, ale na brak kłopotów nie mogą właściciele narzekać, szczególnie od chwili wprowadzenia zarządzeń o podniesieniu estetycznego wyglądu osiedli. Bo jakże to się odbyło? Przychodzi funkcjonariusz Zarządu Miejskiego, bez żadnej asysty i świadków, i z miejsca, jak to mówią na kolanie, wypisuje „nakaz“, że w terminie 10-dniowym lub 14 dniowym należy dom otynkować lub oszalować i pomalować (zależnie od tego, czy murowany, czy drewniany), postawić i pomalować przepisowy parkan, zabrukować podwórze itp. Oczywiście, jeżeli posesja jest w śródmieściu, a właściciel zamożny i ma gotówkę — kłopot polega tylko na terminowym wykonaniu polecenia, ale gdy dotyczy to biedaka...

Na szczęście władze nie wywierały wielkiej presji i tak jakoś przeszło. Trochę się podreperowało, trochę podmalowało i na tym koniec. Jednakże w tym roku znowu wydano szereg podobnych zarządzeń, które wywołują wśród ludności niezamożnej formalną depresję. Bo jakże można zadość uczynić nakazom, gdy potrzebne są do tego pieniądze, a kredyty i pożyczki są wstrzymane. W dodatku były inne wydatki, jak POP, FON, a teraz znowu opłaty na OPL. Słowem kłopot.

Jak słychać, Stowarzyszenie Właścicieli Nieruchomości złożyło do starosty powiatowego memoriał w tej sprawie, prosząc albo o odroczenie terminu wykonania tych zarządzeń, albo o niestosowanie zapowiedzianych rygorów w stosunku do niezamożnych właścicieli posesyj.

A propos opłat na OPL, to w niektórych blokach mają ludzie kłopot i ze swoją komisją, która przy podziale kosztów zaopatrzenia w sprzęty bardziej się troszczyła o swoje konto niż o innych. W rezultacie w takim bloku Nr 4 bogaci kamienicznicy mają płacić tyle ci i biedacy, żyjący z dnia na dzień. A takich przykładów sporo. Słowem — kłopot.

— ZA STRZAŁ DO SĘDZIEGO. Przed paru dniami Sąd Okręgowy w Nowogródku rozpatrywał sprawę Aleksandra Hraczechy który przed paru miesiącami, niezadowolony z wyroku z powodu przegrania sprawy o ziemię, strzelił do sędziego S. O. Langego, który ferował wyrok w jego sprawie. Za usiłowanie zabójstwa Hreczech został skazany na 7 lat więzienia.

— NIE CHCIAŁA WYJŚĆ ZA NIEGO ZAMĄŻ. 20 bm. przewieziona została do szpitala powiatowego w Nowogródku Maria Rogacz, mieszkanka wsi Nahorniki, gm. rohotańskiej, pow. słonimskiego, postrzelona z krótkiej broni palnej przez jej sąsiada Władysława Markuszewskiego. Maria Rogacz zeznała, że została postrzelona przez Markuszewskiego za to, że nie chciała za niego wyjść zamąż.

LIDZKA

— MATURA W LIDZIE. Klasa II licealna Państwowego Gimnazjum im. Hetmana Karola Chodkiewicza w Lidzie liczyła w bieżącym roku szkolnym 13 uczniów. Maturę otrzymali wszyscy uczniowie. Są to: Dobrowolska Maria, Gornowska Lila Gurwiczówna Judyta. Jacewicz Jan. Karczmar Naum, Klaindienstówna Irena, Miśtanko Zbigniew, Fedziemska Betia, Rokicki Jarosław, Stankiewiczówna Joanna, Stukator Ewa, Putramentówna Maria, Szewachowicz Sonia.

— ALE PODWYŻKA BĘDZIE? W związku ze strajkiem robotników w browarze braci M. i S. Pupko w Lidzie odbyło się onegdaj zebranie członków Zw. Zaw. Rob Przem. Spoż. ZPZZ, w którym wzięli udział wszyscy strajkujący robotnicy. Robotnicy browaru wystąpili z żądaniem podwyżki płac w wysokości 20 proc. Na wniosek prezesa związku uchwalono na zebraniu zlikwidować strajk i w dniu 22 bm. przystąpić do pracy w browarze na starych warunkach, a o podwyżkę płacy domagać się za pośrednictwem inspektora pracy. Robotnicy przystąpili do swoich warsztatów pracy w browarze

— MAKABI (Baranowicze) — PARKOWIANKA (Lida) 2 : 5 (0:2). Na miejskim stadionie sportowym w Lidzie rozegrany został mecz piłki nożnej o mistrzostwo okręgu wileńskiego pomiędzy Makabi z Baranowicz a KS Parkowianka z Lidy. Spotkanie zakończyło się zwycięstwem lidzian w stosunku 5:2 (2:0). Sędziował A. Gitmuł z Wilna. W dniu 27 bm. drużyna lidzka wyjeżdża na mecz rewanżowy do Baranowicz.

BARANOWICKA

— OGÓLNY WYNIK SUBSKRYPCJI POŻYCZKI LOTNICZEJ W BARANOWICZACH I NA TERENIE POWIATU. Zostały definitywnie ukończone zestawienia i podliczenia wpływów na Pożyczkę Lotniczą w Baranowiczach i na terenie pow. baranowickiego Ogólnie powiat i miasto Baranowicze subskrybowały 599.946 zł i wpłaciło odrazu 229.270 zł. Powiat subskrybował na łączną kwotę 169.920 zł, wpłacił: 72.901 zł 98 gr.

— ZAPISY NA OBOZY WYPOCZYNKOWE P. T. O. K. Tow. Kulturalno - Oświatowe im. Żeromskiego w Baranowiczach komunikuje, że już rozpoczęło zapisy na obozy wypoczynkowe, organizowane przez PTOW dla robotników fizycznych i pracowników umysłowych. Obozy będą organizowane w następujących ośrodkach: W Jastarni nad Bałtykiem, Legionowo Morskie I i Legionowo Morskie II i Rewa (od 1 czerwca) Narocz i Ubolec od dnia 15 czerwca. Pobyt w obozie przewidziany jest na 6, lub 12 dni w zależności od chęci uczestnika, koszty utrzymania wahają się od 2.40 do 3 zł dziennie. Uczestnicy korzystają z 66 proc. zniżki. Bliższych informacji w sprawie zapisów na obozy można zasięgnąć w biurze Orbis, ul. Ułańska 11 u członka Zarządu PTOK. W. Bierniakowicza.

— AUTOBUS NAJECHAŁ NA BRYCZKĘ WOJSKOWĄ. W najruchliwszym punkcie ul. Szeptyckiego obok przystanku autobusowego, autobus Nowogródzkiej Spółki Samochodowej prowadzony przez Niedzieszko Jana, zderzył się z wojskową bryczką. W autobusie zostały powybijane szyby, w bryczce złamany dyszel, a konie dotkliwie pokaleczone.

— PIERWSZA OFIARA MYSZANKI. Rok rocznie kilka lub nawet kilkanaście osób znajduje śmierć w nurtach Myszanki, jedynej najbliższej rzeki m. Baranowicz. W roku bieżącym pierwszą ofiarą Myszanki stał się Pacukiewicz Jan, lat 17, mieszkaniec wsi Tuchowicze, który wyjechał łódką łowić ryby. W pewnej chwili łódka przewróciła się i chłopak wpadł do wody. Zanim zdołano zorganizować pomoc — Pacukiewicz utonął.



NIEŚWIESKA

— NIEŚWIEŻ BEZ ŁAWEK. W czasie upalnego dnia, trzy paniusie, załatwiające sprawunki w mieście, na skutek zmęczenia i nadmiernego ciepła, oraz braku ławek — zemdlały na chodniku. Znajdujący się obok właściciel taksówki odwiózł desperatki „gratis“ do domu.

Ławki miejskie zostały już pomalowane dwa tygodnie temu, lecz dotychczas nikt nie może czy nie chce ich ustawić w mieście.

— NARAZIE JAKO ZLEW... Pozostająca od dłuższego czasu bez dozoru i opieki ulica Farna w śródmieściu Nieświeża, wymaga zwrócenia baczniejszej uwagi na jej opłakany stan, gdyż koślawe chodniki z płyt i desek, oraz brudny kanał metrowej głębokości między jezdnią i chodnikiem — wcale ulicy nie upiększa i służy narazie jako zlew. Całe to śmietnisko jako wzór urbanistyki — „wychodzi“ wprost na kościół Farny.

Ze Zw. Pań Domu

Wszyscy wiemy jak ważnym dla każdej rodziny jest problem dobrej, uczciwej, oddanej domowi pomocnicy domowej. Związek Pań Domu w nadchodzący piątek, 26 maja o godzinie 17 w lokalu pracowników miejskich, Antokol, Kościuszki 14b będzie obchodził uroczystość odznaczenia honorowym dyplomami, długoletnich pracownic domowych. Komunalna Kasa Oszczędności chcąc się przyczynić do uświetnienia uroczystości ofiarowała się wręczyć odznaczonym książeczki oszczędnościowe.

Zaznaczyć należy, że owe dowcipnie pomyślane premie otrzymają pracownice domowe członkiń Związku Pań Domu. Gorliwość, z jaką ten żywy i pełen dobrej woli w ułatwianiu życia kobiet związek wykazuje, zasługuje by się za 50 gr mies. stać jego członkinią i korzystać z rabatu w sklepach, kursów, pokazów i innych udogodnień. Dobry stosunek pracodawcy i pracownika to podstawa egzystencji i ładu społecznego, a cóż dopiero gdy się odnosi do kobiety, która mimowoli staje się niby członkiem rodziny, dzieląc jej codzienne bytowanie. To perspektywa na codzienne piekło lub stały raj. Zobaczymy w piątek jak wyglądają te, które starają się wzajem ten raj sobie stworzyć w zaciszu domowym.

Płomyczek Nr 37

25 maja przynosi aktualia majowe, a więc: „Pamiętniki pszczółki“, „Jędrześ w ulu“, „Trzy trzmiele“, „O trzmielu co grał na weselu“ itp. Wszystko bardzo przyjemnie ilustrowane dwubarwnymi kliszami w kolorze miodowo-czarnym. Ten numer Płomyczka, to lekcja o pszczółkach, trzmielach i miodzie podana w sposób jak najbardziej lekkostrawny.

RADIO

WILNO.

ŚRODA, dnia 24.V. 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. Muzyka (płyty). 8,00 Audycja dla szkół Koncert z płyt. 14,20 Wiadomości z naszych 8,10 Program na dzisiaj. 8,15 Muzyka por. 8,50 Odcinek prozy: „Jutro na Madagaskar“ — fragment z książki Arkadego Fiedlera. szkół. 11,25 Muzyka (płyty). 11,30 Audycja dla poborowych. 11,57 Sygnał czasu i hejnał. 12.03 Audycja południowa. 13,00 Wiadomości z miasta i prowincji. 13.05 Chwilka Wojskowego Przysposobienia Kobiet w oprac. Anny Bujwidówny 13,10 Rapsody bohaterskie (płyty). 14,00—15.00 Przerwa. 15,00 Audycja dla młodzieży. 15.30 Muzyka obiadowa. 16 00 Dziennik popołudniowy. 16.05 Wiadomości gospodarcze. 16,20 Dom i szkoła: „Niebezpieczne zabawy“ — pogadanka 16,35 Utwory wiolonczelowe. 17,00 „Gdyby zarządzono mobilizację“ — odczyt 17,15 Audycja KKO. 17,17 Koncert. 18 00 „Z wędrówek po Italii“ — audycja słowno-muzyczna w opracowaniu Napoleona Fantiego. 18.30 „Nasz język“ 18.40 „Obóz w dolinie Mugusu — reportaż. 19 00 Koncert rozrywkowy. 20.00 Poradnik rolniczy — prowadzi Romuald Węckowicz. 20.05 Muzyka popularna. 20.15 Koncert rozrywkowy. 20.35 Audycje informacyjne. 21.00 Koncert Chopinowski. 21,30 Kwadrans poetycki. 21 45 Teka wileńska: „Wsi spokojna, wsi wesoła...“ (motywy sielskie w poezji polskiej) — odczyt prof. Konrada Górskiego. 22.00 Koncert Orkiestry Rozgłośni Wileńskiej. 23 00 Ostatnie wiadomości dziennika wieczornego komunikaty. 23.05 Zakończenie programu.

BARANOWICZE

ŚRODA, dnia 24 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 11,25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14.00 Twórczość operowa (muzyka z płyt). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14.30 Tańce polskie (muzyka z płyt). 18,00 Muzyka lekka z płyt. 20.00 „Poznajmy Polskę“. Zapory wodne w walce z powodziami — pog. Anna Podgórska. 20,10 Wiadomości dla naszej wsi. 21,45 „Teka wileńska“: Wsi spokojna, wsi wesoła“ — motywy sielskie w poezji polskiej — odczyt prof. Konrada Górskiego (z Wilna). 22.00 Koncert orkiestry Rozgłośni Wileńskiej pod dyr. Władysława Szczepańskiego. 23 05 Zakończenie programu.

CZWARTEK, dn. 25 maja 1939 r.

6,57 Pieśń poranna. 8,10 Nasz program. 8,15 Koncert poranny (płyty). 11,25 Muzyka (płyty z Warszawy). 14,00 Melodie z popularnych operetek (płyty). 14,20 Wiadomości z naszych stron. 14,30 Muzyka krajów północnych (płyty). 18.05 Melodie góralskie (płyty). 20.00 „Spółdzielnia zdrowia“ — pog. Witold Bućkowski. 20.10 Wiadomości dla wsi. 22,00 Koncert solistów: Maruta Janowska — mezzosopran, Włodzimierz Wirstiuk — skrzypce, Bożenna Czyżykowska — akompaniament. 22,55 Rezerwa programowa. 23,05 Zakończenie programu.

TEATR i MUZYKA

TEATR MIEJSKI NA POHULANCE.

— „REJTAN“ Z WYSTĘPEM Z. SAWANA W TEATRZE NA POHULANCE. Dziś środę dnia 24 maja o godz. 20-ej ujrzymy na scenie Teatru Miejskiego na Pohulance dramat w 3-ch aktach Kazimierza Brończyka pt. „Rejtan“ w przepięknej stylowej oprawie dekoracyjnej K. i J. Golusów. W roli króla Stanisława Augusta wystąpi znany artysta filmowy i dramatyczny, ulubieniec publiczności — Zbyszko Sawan. W roli Rejtana — Władysław Surzyński. Dalszą obsadę tworzą: pp W. Aleksandrowicz, H. Łęcka, Z. Blichewicz, A. Czapliński, W. Ilcewicz, St. Jaśkiewicz, St. Kępka, A. Łodziński, Z Nowosad, W. Lasoń, L. Tatarski, L. Wołłejko, A. Żuliński. Inscenizacja dyr. Kielanowskiego. Ilustracja muzyczna A. Żuliński. Ceny popularne.

TEATR MUZYCZNY „LUTNIA“.

Dziś „Orłow“ po cenach zniżonych melodyjna operetka Orłow, która na wczorajszym wznowieniu doznała gorącego przyjęcia, co jej wróży wielki sukces na naszej scenie, zarówno dla jej walorów artystycznych, jak i świetnej gry artystów z Kulczycką i Dembowskim na czele. Ceny zniżone.

„Błękitna maska“. Oto tytuł najnowszej operetki Raymonda którą prasa stolic europejskich zalicza do najpiękniejszych i najbardziej wartościowych jakie ukazały się ostatnio na repertuarze. Sensacyjne tło, niezwykle bogata i efektowna wystawa, a przede wszystkim bogactwo melodii, czyni z „Błękitnej maski“ widowisko wyjątkowe.

Popis ogromny w widowisku tym ma również dział choreograficzny. Cały bez wyjątku zespół artystyczny na czele z Kulczycką i Dembowskim bierze udział w tym rewelacyjnym widowisku do którego całkowicie nową wystawę dekoracyjną i kostiumową przygotowują pracownie teatralne.

Echa zabójstwa gangstera „Napoleona“

Sąd Okręgowy w Wilnie rozpoznał wczoraj sprawę, mającą związek z głośnym w swoim czasie procesem o zamordowanie gangstera Napoleona. Na ławie oskarżonych zasiadł mieszkaniec miasta Wilna A. Kapłan, oskarżony o usiłowanie wprowadzenia w błąd Sądu, przez złożenie fałszywych zeznań Kapłan występując w charakterze świadka odwodowego w procesie o zamordowanie Napoleona, zeznał, iż podczas przerwy śmiertelny wróg oskarżonych o zamordowanie Napoleona, Wojcik, zw. Setką zaprosił wywiadowców — świadków oskarżenia do restauracji i częstował ich wódką. Dochodzenie wykazało, że zarzut ten był bezpodstawny. Kapłan zeznał, że oświadczenie to złożył sądowi na podstawie słów innego świadka. Sąd, biorąc pod uwagę małe napięcie złej woli oskarżonego skazał na trzy miesiące.

(C.)

Nowości literackie w letnim programie Polskiego Radia

Tak jak w muzyce Chopin stał się reprezentacyjną audycją zarówno dla słuchaczy krajowych, jak i zagranicznych, tak w dziedzinie literackiej zamierza radio szerzyć trwały kult Mickiewicza. Dzięki technicznym możliwościom radia stałe wprowadzenie do programu dzieł Wieszcza pozwoli zbliżyć tę epokę, o której marzył Mickiewicz — że dzieła jego zawędrują pod strzechy.

Na recytacje utworów Mickiewicza wybrana została w niedzielę pora sąsiadująca bezpośrednio z audycjami dla wsi, aby ludność wiejska mogła również słuchać arcydzieł poety.

Odpowiedni plan, opracowany przez Polskie Radio na dłuższy okres — przewiduje w bieżącym sezonie nadanie przez mikrofon ballad, liryków i — co najważniejsze — „Pana Tadeusza“. Odczytywanie Mickiewicza przez radio powierzone będzie najlepszym naszym recytatorom.

Wysuwając tę pozycję na czoło zamierzeń literackich Polskiego Radia — nie można pominąć innych pozycyj. W dziale słuchowisk Polskie Radio posiada już w tece około 10 słuchowisk autorów polskich i około 8 — autorów obcych, które wejdą w najbliższym czasie do programu Teatru Wyobraźni. Między innymi projektowane jest nadanie na początku sezonu letniego „Klubu Pickwicka“ Dickensa w serii 10 obrazów słuchowiskowych.

Zwolennicy Szczepka i Tońka otrzymają w sezonie letnim wesołą ewanturniczą powieść Wiktora Budzyńskiego, w której ulubieńcy publiczności radiowej wystąpią jako bohaterzy podróżujący po dalekich lądach i morzach.

Ten motyw podróżniczy przewijać się będzie również w recytacjach prozy, gdzie Polskie Radio zamierza zrealizować cykl audycyj pt. „Wielkie włóczęgi morskie“. W tym dziale usłyszymy fragmenty opisów wielkich podróży od „Odyssei“ aż po Gerbault'a.

Jeśli mowa o książkach, mających swą stałą pozycję w literaturze światowej — wspomnieć należy o tym, iż Polskie Radio projektuje cykl szkiców literackich p. t. — „Książki do których się wraca“. Szkice te pożyteczne w okresie wakacyjnym, kiedy szuka się książek, odświeża w pamięci słuchaczy arcydzieła literatury polskiej i obcej i zachęcą do ponownej ich lektury.

W dziale literackim kontynuowane będą również w okresie letnim audycje pogodne i wesołe.

LOKALE

MIESZKANIE 8 pokojowe do wynajęcia od 1 czerwca, Mickiewicza 24. Dozorca wskaże.

DO WYNAJĘCIA luksusowe MIESZKANIE z 6 pokoi, kuchnia gazowa. Mała Pohulanka 10 róg Teatralnej. Telef. 30-11.

MIESZKANIE 3 pokojowe z łazienką i wygodami do wynajęcia — Św. Filipa 4.

MIESZKANIE 2-pokojowe umeblowane z dostępem do kuchni do wynajęcia. Wiadomość — ul. Mickiewicza 22-a m. 41.

PRACA

PANIENKA INTELIGENTNA poszukuje pracy najchętniej na wyjazd do dzieci starszych, chorej pani lub pomocy w gospodarstwie za skromnym wynagrodzeniem. Oferty kierować — ul. Trocka 19—4, Janina Wojtkiewicz.

MŁODSZA bona wychowawczyni do chłopca 8-letniego poszukiwana — Mickiewicza 7, p. Michał Girda.

LETNISKA

LETNISKO. Miejscowość wybitnie zdrowa, ładne spacery, dobra kuchnia, wygody; dużo książek, kąpiel, łódka. Utrzymanie 2 zł dziennie. Dowiedzieć się Pańska 25 m. 3 od godz. 4 do 5.

LEKARZE

DOKTOR MED. **Zygmunt Kudrewicz** choroby weneryczne, skórne moczopłciowe ul. Zamkowa 15, tel. 19-60. Przyjmuje w godz. od 8—1 i od 3—

DOKTOR **M. Zaurman** Chor. weneryczne, skórne i moczopłciowe Szopena 3, tel. 20-74. Przyjmuje 12—2 i 4—8.

DOKTOR **Zeldowiczowa** Choroby kobiece, skórne, weneryczne, narządów moczowych od godz. 12—2 i 4—7, ul. Wileńska Nr 28 m. 3, tel. 277.

AKUSZERKI

AKUSZERKA **Maria Laknerowa** przyjmuje od godz. 9 rano do godz. 7 wiecz. — ul. Jakuba Jasińskiego 1 a—3 róg ul. 3-go Maja obok Sądu.

Kupno i sprzedaż

APARAT FOTOGRAFICZNY kupię potrójny wyciąg z obiektywem symetrycznym 13x18 albo 9x12 i aplanat F 5 albo F 6 ogniskowa do 40 cm. Zgłoszenia: poczta Dukszty Pijarskie ZP.

Giełda zbożowo-towarowa i lniarska w Wilnie

z dnia 23 maja 1939 r.

Ceny za towar standartowy lub średniej jakości za 100 kg w handlu hurtowym, parytet wagon st. Wilno. (Len za 1000 kg f-co wagon st. załadowania). Dostawa bieżąca normalna taryfa przewozowa.

Towar		
Żyto I standart	15.—	15.50
„ II „	14.50	15.—
Pszenica jara jednolita I st.	21.—	21.50
„ „ zbierana II „	20 —	21.—
Jęczmień I standart	—	—
„ II „	17.—	17.25
„ III „	16.50	17.—
Owies I „	16.—	16.50
„ II „	14.25	15.25
Gryka I „	21.50	22.—
„ II „	21.—	21.50
Mąka żytnia wyciąg. 0—30%	29.50	30.50
„ „ „ I A 0—55%	26.50	27.—
„ „ razowa 0—95%	20.50	21.—
Mąka pszen. gat. I 0—50%	38.50	39.50
„ „ „ I-A 0—65%	37 —	38.—
„ „ „ II 50—60%	29.75	30.25
„ „ „ II 60—65%	24.25	25.25
„ „ „ III 65—70%	17.50	18.50
„ „ pastewna	14.50	15.—
Mąka ziemniacz. „Superior“	—	—
„ „ „Prima“	-	—
Otręby żytnie przem. stand.	11.50	12.—
„ przen. śred. przem. st.	12.25	12 75
Wyka	19.50	20.50
Łubin niebieski	9.75	10.50
Siemię lniane bez worka	50.—	50.50
Len niestandaryzowany:		
Len trzepany Horodziej	—	—
„ „ Wołożyn	19 0.—	2010.—
„ „ Traby		—
„ „ Miory	1780.—	1820.—
Len czesany Horodziej	2480.—	2520.—
Kądziel horodziejska	—	—
„ grodzieńska	1540.—	1580.—
Targaniec moczony	900.—	940.—
„ Wołożyn	1030.—	1070.—

Ceny nabiału i jaj

Oddział wileński Zw. Spółdzielni Mleczarskich i Jajczarskich notował 23.V. 1939 r. następujące ceny nabiału i jaj w złotych:

	hurt	detal
MASŁO za 1 kg		
wyborowe	2.80	3.10
stołowe	2.70	3.—
solone	2.40	2.65
SERY za 1 kg		
edamski czerwony	1.85	2.20
„ żółty	1.65	2—
litewski	1.55	1.80
JAJA za 1 kg	1.00	1.10

REDAKTORZY DZIAŁÓW: Władysław Abramowicz — sprawy kulturalne litewskie i wiadomości z m. Lidy; Zbigniew Cieślik — kronika zamiejscowa; Włodzimierz Hołubowicz — sprawozdania sądowe i reportaż „specjalnego wysłannika“; Witold Kiszkis — wiad. gospodarcze i polityczne (depeszowe i telef.); Eugenia Masiejewska-Kobylińska — dział p. t. „Ze świata kobiecego“; Kazimierz Leczycki — przegląd prasy; Józef Maśliński — recenzje teatralne; Anatol Mikułko — felieton literacki, humor, sprawy kulturalne; Jarosław Niecieck — sport; Helena Romer — recenzje książek; Eugeniusz Swianiewicz — kronika wileńska; Józef Święcicki — artykuły polityczne, społeczne i gospodarcze.

REDAKCJA i ADMINISTRACJA Konto P.K.O. 700.312. Konto rozrach. 1, Wilno 1 Centrala. Wilno, ul. Biskupa Bandurskiego 4 Redakcja: tel. 79. Godziny przyjęć 1—3 po południu Administracja: tel. 99—czynna od godz. 9.30—15.30 Drukarnia: tel. 3-40. Redakcja rękopisów nie zwraca.

Oddziały: Nowogródek, Bazyliańska 35, tel. 169; Lida, ul. Zamkowa 4/7, tel. 73; Baranowicze, Ułańska 11; Łuck, Wojewódzka 5. Przedstawicielstwa: Nieśwież, Kleck, Słonim, Stołpce, Szczuczyn, Wołożyn, Wilejka, Głębokie, Grodno, Pińsk, Wołkowysk, Brześć n/B.

CENA PRENUMERATY miesięcznie: z odnoszeniem do domu w kraju —3 zł., za granicą 6 zł., z odbiorem w administracji zł. 2.50, na wsi, w miejscowościach, gdzie nie ma urzędu pocztowego ani agencji zł. 2.50

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz milimetr. przed tekstem 75 gr., w tekście 60 gr., za tekstem 30 gr, drobne 10 gr za wyraz, Najmniejsze ogłoszenie drobne liczymy za 10 słów. Wyrazy tłustym drukiem liczymy podwójnie. Zastrzeżeń miejsca dla „drobnych“ nie przyjmujemy Przydział ogłoszeń do odpowiednich rubryk zależny jest tylko od Administracji. Kronika redakc. i komunikaty 60 gr za wiersz jednoszpaltowy. Do tych cen dolicza się za ogłoszenia cyfrowe tabelaryczne 50%. Układ ogłoszeń w tekście 5-łamowy, za tekstem 10-łamowy Za treść ogłoszeń i rubrykę „nadesłane“ redakcja nie odpowiada. Administracja zastrzega sobie prawo zmiany terminu druku ogłoszeń i nie przyjmuje zastrzeżeń miejsca. Ogłoszenia są przyjmowane w godz. 9.30—16.30 i 17—20.

Wydawnictwo „Kurjer Wileński“ Sp. z o. o. Druk. „Znicz“, Wilno, ul. Bisk. Bandurskiego 4, tel. 3-40